

Kallelse till möte för socialnämnden 2023

Tid: 2023-09-19, Kl.: 18:00

Plats: Kommunhuset Munkhättevägen 45, plan 2 rum Alytus

Ordförande: Ing-Marie Viklund (L)

Sekreterare: Anneli Sjöberg

Ärenden

1.	Förvaltningschefen informerar – muntlig information	SN/2023:00007
2.	Delårsrapport 2 2023	SN/2023:00130
3.	Ansökan om medel från Brottsofferfonden	SN/2023:00239
4.	Rekvirering av påfyllnadsmedel kopplat till statsbidraget för subventioner av familjehemsplaceringar 2023	SN/2022:00172
5.	Kompetensförsörjningsplan	SN/2023:00221
6.	Yttrande revisionskrivelse 2023-04-11 med revisionsrapport – Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet	SN/2023:00093
7.	Ej verkställda beslut kvartal 3	SN/2023:00092
8.	Anmälningensärenden	SN/2022:00596

01 Förvaltningschefen informerar (SN 2023:00007)

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Socialdirektör Charlotte Lagerkvist informerade om aktuella frågor.

Socialnämnd

2023-09-19

Kod: 1.2.4.2

Dnr: SN/2023:00130

02 Delårsrapport 2 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att uppföljningen av delårsrapport 2 2023 godkänns

Sammanfattning av ärendet

I den sammantagna analysen av resultaten delår 2 bedömer nämnden att verksamheten i huvudsak kommer att uppfylla målen för verksamhetsåret. Men nämnden konstaterar också att det finns risk för avvikelser för helåret. Nämnden arbetar för att åtgärda dessa för att kunna erbjuda en verksamhet med god kvalitet som tillgodoser medborgarnas behov.

Den ekonomiska prognosen visar på ett överskott om 57,7 miljoner kronor, vilket innebär en budgetavvikelse på 8,0 procent. I jämförelse med samma period föregående år, januari till augusti, redovisar nämnden en lägre nettokostnad på totalt 2,3 miljoner kronor.

Socialnämnd

2023-09-13

Socialförvaltningen

Kod: 1.2.4.2

Jennifer Hultberg

Dnr: SN/2023:00130

Delårsrapport 2 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att uppföljningen av delårsrapport 2 2023 godkänns

Sammanfattning av ärendet

I den sammantagna analysen av resultaten delår 2 bedömer nämnden att verksamheten i huvudsak kommer att uppfylla målen för verksamhetsåret. Men nämnden konstaterar också att det finns risk för avvikelser för helåret. Nämnden arbetar för att åtgärda dessa för att kunna erbjuda en verksamhet med god kvalitet som tillgodoser medborgarnas behov.

Den ekonomiska prognosen visar på ett överskott om 57,7 miljoner kronor, vilket innebär en budgetavvikelse på 8,0 procent. I jämförelse med samma period föregående år, januari till augusti, redovisar nämnden en lägre nettokostnad på totalt 2,3 miljoner kronor.

Ärendet

Efter uppföljning delår 2 bedömer nämnden att verksamheten i huvudsak kommer att uppfylla målen för helåret. De viktigaste avvikelserna gäller målet om rättssäkerhet och kvalitetssäkring och målet om en sund personalomsättning.

Den främsta orsaken till avvikelser för målet om rättssäkerhet och kvalitetssäkring är att både synpunktshanteringen och genomförandet av åtgärder inom ramen för lex Sarah- utredningar är bristfälligt. Detta beror till stor del på otillräcklig kunskap om verksamhetssystem men det beror också på att verksamheten haft en del vakanta tjänster och viss omsättning på enhetschefer. Pågående och inplanerade åtgärder tillsammans med det arbete som redan bedrivs bedöms bidra till att målet kommer att uppnås. Resultatet av åtgärdsarbetet kommer att utvärderas vid årets slut men får sannolikt inte önskad effekt förrän under verksamhetsår 2024.

En starkt bidragande orsak till risken att mål gällande personalomsättning inte kommer att uppnås är det mycket svåra rekryteringsläget som gör det svårt att fylla vakanta tjänster vilket i förlängningen får konsekvenser för medarbetarnas arbetsmiljö och mående.

Pågående åtgärder är bland annat att ytterligare stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet och att synliggöra det för medarbetare. Verksamheten arbetar även aktivt med att ta fram och prata om gemensamma mål för verksamheten, med verksamhetsutveckling där både gruppen och individen är delaktig. Bedömningen är att socialnämndens personalomsättning inte är godtagbar men att åtgärdsarbetet fortsatt kommer ha positiva effekter, en indikator på det är att frisknärvaron ökar. Nämnden bedömer dock att resultaten av åtgärdsarbetet inte kommer få önskad effekt förrän under verksamhetsår 2024.

Den ekonomiska prognosen visar ett överskott om 57,7 miljoner kronor vilket innebär avvikelse på 8,0 procent. Även den ekonomiska avvikelsen förklaras delvis av vakanta tjänster och rekryteringsutmaningar. Den beror också på att behovet av externa platser varit lägre än förväntat inom vissa områden samt att färre hushåll behöver ekonomiskt bistånd.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet innebär inga konsekvenser för barn.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse 2023-09-12 – Uppföljning delårsrapport 2 2023
- 2023-09-12 Delårsrapport 2 inklusive bilagor

Fastställd av

Socialdirektör, Charlotte Lagerkvist
Ekonomichef, Jennifer Hultberg
Stöd- och utvecklingschef, Rebecca Band

Skickas till

Kommunstyrelsen

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Delårsrapport 2

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Måluppföljning och analys	5
2.1	Område 1 - Botkyrkaborna har egenmakt	5
2.1.1	1:5 Kommunens arbetsmarknadsinsatser leder till fler Botkyrkabor i arbete	5
2.1.1.1	Socialnämnden har ett väl utvecklat samarbete med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	5
2.1.2	1:6 Botkyrkaborna är delaktiga i Botkyrkas utveckling.....	7
2.1.2.1	Socialnämnden har en god samverkan med civilsamhället/föreningslivet	7
2.1.2.2	Botkyrkabor som är aktuella inom socialnämndens verksamheter känner sig delaktiga i genomförandet av sin utredning/utformning av sin insats	7
2.1.3	1:7 Botkyrkaborna har förtroende för kommunen som organisation	8
2.1.3.1	Socialnämnden bedriver en verksamhet som präglas av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	8
2.1.3.2	Botkyrkaborna har kännedom om vilket stöd de kan få från socialnämnden	10
2.2	Område 2 - Botkyrkaborna är trygga	11
2.2.1	2:2 Botkyrkaborna känner sig trygga.....	12
2.2.1.1	Socialnämnden förebygger och avhjälpser hemlöshet för personer som av sociala skäl behöver stöd för att kunna få och behålla en bostad	12
2.2.1.2	Socialnämnden arbetar förebyggande för att förhindra mäns våld mot kvinnor, samt motverkar och lindrar konsekvenserna av våldet.....	12
2.2.1.3	Socialnämnden ger stöd som gör det möjligt för enskilda att lämna en kriminell livsstil	13
2.2.2	2:4 Botkyrkas barn och unga växer upp utan våld och förtryck	14
2.2.2.1	Socialnämnden arbetar förebyggande för att förhindra våld mot barn och unga, inklusive hedersrelaterat förtryck och våld, samt motverkar och lindrar konsekvenserna av förtryck och våld.	14
2.2.2.2	Barn i utsatta livssituationer får det skydd och stöd de behöver.....	15
2.3	Område 3 - Botkyrkabor har ökad livskvalitet	16
2.3.1	3:2 Botkyrkas barn och unga har en aktiv fritid.....	16
2.3.1.1	Barn och unga som har insatser från socialnämnden deltar i föreningslivet och har möjlighet till en aktiv fritid	16
2.4	Område 4 - Kommunens organisation	17
2.4.1	4:1 Kommunens organisation är resurseffektiv	17
2.4.1.1	Socialnämnden har god ekonomisk hushållning.....	17
2.4.1.2	Socialnämndens verksamheter arbetar resurseffektivt.....	18
2.4.2	4:2 Botkyrkas anställda trivs och mår bra.....	19
2.4.2.1	Socialnämnden har en sund personalomsättning	19
2.4.2.2	Socialnämndens chefer har ett nära ledarskap	20
2.4.3	4:3 Kommunen nyttjar digitaliseringens möjligheter till att ge bättre service till medborgarna och arbeta mer effektivt.....	20
2.4.3.1	Socialnämnden har god digital service	20
2.4.4	4:4 Kommunen som organisation är klimatneutral år 2025	21
2.4.4.1	Socialnämndens verksamheter är klimatneutrala 2025.....	21
3	Betydelsefulla händelser	22
4	Ekonomisk uppföljning och analys.....	24
4.1	Driftuppföljning	24
4.1.1	Analys.....	24
4.1.1.1	Prognosavvikelse.....	29
4.1.1.2	Intäkter och kostnadsanalys.....	30

Socialnämnden

4.1.2	Åtgärder med anledning av budgetavvikelse	31
4.1.3	Övrig betydelsefull ekonomisk information	31
4.2	Investeringsuppföljning.....	32
5	Volymer och nyckeltal 2023	33
5.1	Volymer.....	33
5.2	Nyckeltal.....	34

Bilagor

Bilaga 1: Investeringsredovisning per projekt

Bilaga 2: SN årsarbetare delår 2 2023

1 Sammanfattning

Prognostiserad måluppfyllelse för helår 2023

För delår 2 görs en uppföljning och analys av nämndens mått, nämndens mål samt målområde som syftar till att ge en prognos för måluppfyllelse för helår 2023. Nämnden bedömer att målen för 2023 i huvudsak kommer att uppnås under verksamhetsåret men att risk för avvikelse finns för några mål inom målområde 1 och 4.

Område 1: Botkyrkaborna har egenmakt

Nämndens verksamheter bidrar i stor utsträckning till området vad gäller fyra av fem mål. För målet "socialnämnden bedriver en verksamhet som präglas av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet" är bedömningen att nämnden inte kommer nå måluppfyllelse för året.

Pågående och inplanerade åtgärder tillsammans med det arbete som redan bedrivs bedöms bidra till att målet kommer att uppnås. Resultatet av åtgärdsarbetet kommer att utvärderas vid årets slut men får sannolikt inte önskad effekt förrän under verksamhetsår 2024.

Område 2: Botkyrkaborna är trygga

Genom att ge skydd, stöd, vård och omsorg till botkyrkabor som har behov av det bidrar nämnden i hög grad till området. Nämnden bedömer att områdets samtliga mål kommer att uppnås.

Område 3 - Botkyrkaborna har ökad livskvalitet

Nämnden bedömer att verksamheten bidrar till området och att målet kommer att uppnås.

Område 4 - Kommunens organisation

Nämndens verksamheter bidrar i stor utsträckning till området vad gäller fem av sex mål. För målet "socialnämnden har en sund personalomsättning" är bedömningen att nämnden riskerar att inte nå målet.

Avvikelsen beror främst på ett fortsatt svårt rekryteringsläge som har lett till att vakanta tjänster inte alltid har kunnat tillsättas. Det gäller framför allt socialsekreterartjänster inom utredningsenheterna och främst på barnspåret. Nämnden arbetar på flera sätt med att vara en attraktiv arbetsgivare för att både attrahera och behålla medarbetare. Den ramökning motsvarande 15 socialsekreterartjänster som nämnden har fått från och med september 2022 har gett effekt liksom den rekryteringskampanj som har haft stort fokus under verksamhetsåret.

Ekonomisk sammanfattning

Verksamhet (i miljoner kronor)	Bokslut 2022	Utfall period 2023	Budget 2023	Prognos helår 2023	Avvikelse 2023
Intäkter (+)	91,9	40,4	42,0	61,4	19,5
Kostnader (-)	-726,6	-473,1	-762,5	-724,2	38,3
Netto (+/-)	-634,7	-432,7	-720,5	-662,8	57,7
Nettoinvesteringar (+/-)	-2,0	-0,2	-3,0	-2,0	1,0

För den ekonomiska uppföljningen vid delårsuppföljning 2, augusti, prognostiserar socialnämnden ett överskott på 57,7 miljoner kronor jämfört med budget, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 8,0 procent och en förbättrad prognos från delårsuppföljning 1 på 19,4 miljoner kronor. Underskott finns inom verksamheterna öppen förskola och vuxna med psykisk funktionsnedsättning medan övriga verksamhetsområden prognostiserar ett överskott eller budget i balans för året.

I jämförelse med samma period föregående år, januari till augusti, redovisar nämnden en lägre nettokostnad på totalt 2,3 miljoner kronor.

Socialnämnden

Vad gäller investeringsverksamheten har socialförvaltningen en totalbudget på 3 miljoner kronor för årliga projekt. Dessa fördelas på investeringar för boenden på 1 miljoner kronor och 2 miljoner kronor för verksamhetslokaler. Tillsammans redovisar de årliga investeringsprojekten ett utfall för perioden 2023 på 0,2 miljoner kronor och ett sammantaget överskott prognostiseras på 1,0 miljoner kronor.

2 Måluppföljning och analys

2.1 Område 1 - Botkyrkaborna har egenmakt

Analys

Bedömningen är att socialnämnden bidrar till området i hög utsträckning samtidigt som det finns utvecklingsområden. Genom att ge stöd och hjälp som främjar delaktighet och frigör enskildas egna resurser samt genom samverkan med andra nämnder och civilsamhället skapar nämnden förutsättningar för egenmakt för nämndens klienter.

Nämnden har ett genomgående rättssäkert och kvalitetssäkert arbetssätt och använder sig av evidensprövade metoder. Däremot behöver detta arbete stärkas ytterligare då nämnden inte når och inte bedöms nå målvärdena för året. Ett omfattande åtgärdsarbete vad gäller förstärkt rättssäkerhet och kvalitetssäkring är dels pågående, dels inplanerad.

Nämnden bidrar till området genom följande mål:

- Nämnden har ett väl utvecklat samarbete med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
- Nämnden har en god samverkan med civilsamhället/föreningslivet
- Botkyrkabor som är aktuella inom nämndens verksamheter känner sig delaktiga i genomförandet av sin utredning/utformning av sin insats
- Nämnden bedriver en verksamhet som präglas av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet
- Botkyrkaborna har kännedom om vilket stöd de kan få från nämnden

Nämnden bedömer att det finns risk för avvikelse avseende målet "nämnden bedriver en verksamhet som präglas av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet".

2.1.1 1:5 Kommunens arbetsmarknadsinsatser leder till fler Botkyrkabor i arbete

2.1.1.1 Socialnämnden har ett väl utvecklat samarbete med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Analys

Nämnden samverkar med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden dels kring vuxna personer som har försörjningsstöd och behöver stöd för att komma i arbete, dels kring ungdomar

Socialnämnden

och unga vuxna som varken arbetar eller studerar. Samverkan sker på handläggarnivå, mellan förste socialsekreterare och motsvarigheten inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden samt mellan chefer på olika nivåer. Samarbetet bedöms fungera väl och det utvecklas kontinuerligt för att säkerställa att gemensamma klienter får rätt stöd.

Verksamheterna samverkar även på andra sätt, exempelvis kring handlingsplanen om heder, gemensamt framtagande av olika rutiner och processer och genom möten/inbjudan till APT mellan olika verksamheter för att informera om pågående verksamhet.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för samarbetet samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Socialnämnden samarbetar med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden kring unga och unga vuxna inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret.				● Ja		● Ja

Analys

Nämndens samarbete med arbetsmarknads- och utbildningsnämnden sker på taktisk och operativ nivå och primärt med de medarbetare som arbetar med det kommunala aktivitetsansvaret. Remisser skickas till arbetsmarknadsenheten när målgruppen är i behov av sysselsättning. För att öka träffsäkerhet och remitteringar har enheterna även börjat med gemensamma informationsträffar. Ett gemensamt arbete kring utslussning från exempelvis HVB och SIS ökar också möjligheterna för sysselsättning för ungdomar. Bedömningen är att samverkan är och kommer vara fortsatt god under 2023.

Socialnämnden samarbetar med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden kring personer 20 år och äldre som har insatser från ekonomiskt bistånd				● Ja		● Ja
--	--	--	--	------	--	------

Analys

Samverkan sker i ökad omfattning och inom flera arenor i syfte att få fler personer som uppstår ekonomiskt bistånd att ta del av de insatser som erbjuds inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. Det pågår även ett arbete med att förstärka den systematiska uppföljningen av insatser. Dialogen mellan handläggare på förvaltningarna har stärkts vilket lett till ett ökat stöd för den enskilda individen och dennes behov. Bedömningen är att samverkan är och kommer vara fortsatt god under 2023.

Andel personer med ekonomiskt bistånd som påbörjat insats på Jobbcenter ökar			13 %	9 %	15 %	9 %
--	--	--	------	-----	------	-----

Analys

Statistiken visar att 775 personer har fått ekonomiskt bistånd med anledning av arbetslöshet. Av dessa har 68 personer påbörjat insats på jobbcenter. Det motsvarar 8,77 % och är, med en marginell ökning, i paritet med föregående period. Remitteringarna bedöms kunna öka ytterligare då enhetschef och medarbetare på ekonomiskt bistånd startat en arbetsgrupp tillsammans med arbetsmarknadsenheten. Arbetsgruppen visar effekt på en mer träffsäker samverkan där klientens behov synliggörs. Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Andel hushåll med ekonomiskt bistånd som avslutas till arbete eller studier ökar			25 %	33 %	35 %	24 %
--	--	--	------	------	------	------

Analys

Statistiken visar att 24 procent har avslutats till arbete eller studier. Cirka 40 hushåll per månad har avslutats utan känd orsak. Det bedöms sannolikt att flertalet av dessa hushåll kan ha gått vidare till studier eller arbete. Därmed bör det verkliga utfallet vara högre. Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

2.1.2 1:6 Botkyrkaborna är delaktiga i Botkyrkas utveckling

2.1.2.1 Socialnämnden har en god samverkan med civilsamhället/föreningslivet

Analys

Samverkan med civilsamhället och föreningslivet upplevs som god.

Samverkan med den ideella sektorn är ett prioriterat område och nämnden arbetar kontinuerligt med utveckling inom området. Nämnden samverkar med civilsamhället både inom ramen för överenskommelser som idéburna offentliga partnerskap (IOP) och genom att civilsamhället anordnar aktiviteter eller ger stöd till nämndens målgrupper. Det kan till exempel handla om att underlätta för unga att delta i fritidsaktiviteter eller att tillhandahålla praktikplatser. Nämnden bidrar också till ett levande föreningsliv i kommunen genom föreningsbidrag till föreningar och frivilligorganisationer som kompletterar nämndens insatser.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för samverkan samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Antal samverkansavtal/samverkanöverenskommelser som socialnämnden har med civilsamhället			2	2	2	

Analys

Måttet följs upp helår 2023 och redovisas i verksamhetsberättelsen. Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Antal dialogmöten med föreningar och frivilligorganisationer bibehålls					4	
--	--	--	--	--	---	--

Analys

Måttet följs upp helår 2023 och redovisas i verksamhetsberättelsen. Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

2.1.2.2 Botkyrkabor som är aktuella inom socialnämndens verksamheter känner sig delaktiga i genomförandet av sin utredning/utformning av sin insats

Analys

Alla nämndens verksamheter arbetar för att öka klienters delaktighet i utredningar och insatser. Det görs till exempel genom att använda metoder och arbetsätt som bygger på delaktighet och samarbete med klienten och i förekommande fall dennes närstående/nätverk, och genom att ge klienter inflytande över hur deras stöd ska utformas. Klientinflytande kommer till uttryck i behandlingsplaner och uppstartsmöten samt genom olika metoder och förhållningssätt så som Signs of Safety. För att öka delaktighet har verksamheten exempelvis inledande planeringsmöten för klienter med boendeinsatser och klienter är själva med och planerar för utsluss från boende. Verksamheten arbetar kontinuerligt med att förenkla sin kommunikation och har under året till exempel provat att skriva utredningar med ett direkt tilltal till klienten, förenklat genomförandeplaner för insatser och använt alternativa sätt att kommunicera med klienter och deltagare.

Nämnden genomför varje år en brukarenkät för att utvärdera hur klienter uppfattar det stöd de får

Socialnämnden

från nämndens verksamheter. Resultatet från brukarenkäten blir tillgängligt i november.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för botkyrkabornas delaktighet samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Andel av botkyrkabor som har insatser från socialnämnden och besvarar brukarundersökningen, som upplever att de har delaktighet i det stöd de får ökar			76 %	82 %	90 %	

Analys

Måttet följs upp helår 2023 och redovisas i verksamhetsberättelsen. Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Andel insatser inom öppenvården, Trampolinen eller Stödcentrum för unga brottsutsatta som följs upp med hjälp av ORS/SRS ökar.					25 %	12 %
--	--	--	--	--	------	------

Analys

Statistiken visar att cirka 12 procent av insatserna följs upp genom ORS/SRS. De svar som inkommit visar att upplevelsen av samtalen med verksamheten är god och hjälpsam.

Det bedöms svårt att ge utrymme till att fylla i formulären under ordinarie samtalstid, en avvägning görs där det kurativa stödsamtalet prioriteras. Verksamheten upplever även att det inte har känts adekvat att lämna ut blanketterna vid de första två mötena och flera ungdomar har inte önskat eller visat på behov av ett tredje möte. Andra uppföljningsmetoder används också på enheterna och enheterna redogör för att det sammantagna uppföljningsarbetet är välfungerande.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kan uppnås med risk för avvikelse.

2.1.3 1:7 Botkyrkaborna har förtroende för kommunen som organisation

2.1.3.1 Socialnämnden bedriver en verksamhet som präglas av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Analys

De som kommer i kontakt med nämndens verksamheter tillhör ofta särskilt sårbara grupper. För att säkerställa att de får stöd och insatser som hjälper dem att förbättra sin situation är det avgörande att socialtjänsten tillhandahåller skydd, stöd, vård och omsorg som präglas av kunskapsbaserade metoder, rättssäkerhet och hög kvalitet. Det innebär bland annat att säkerställa att handläggning sker på ett effektivt och rättssäkert sätt, att botkyrkabor snabbt kan få det stöd och den hjälp de behöver och att avvikelser tillvaratas i arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra verksamheten.

Nämnden arbetar ständigt med att utveckla verksamheten bland annat genom att utreda händelser som kan indikera missförhållanden i verksamheten och åtgärder med anledning av klagomål och synpunkter från klienter. Åtgärder som vidtagits eller planeras att vidtas är bland annat utveckling av arbetsmetoder och processer, rutiner och riktlinjer samt kompetenshöjande insatser.

Exempel på utvecklingsarbete som pågår är fortsatt implementering av metoden Signs of Safety, säkerställandet av rätt utbetalningar genom kompetenshöjning i handläggning och workshops med

Socialnämnden

FUT-utredare (utredare av felaktiga utbetalningar). Samt är utbildningar för avvikelser- och lex Sarahrapportering och utbildningar om dokumentation och handläggning obligatoriska för samtliga medarbetare och ska ingå i introduktionsplanen för nya medarbetare.

Kvalitetsledningssystemet är under uppbyggnad, arbetet med lex Sarah och avvikelser är på en samordnande och strategisk nivå under utveckling och arbetet med identifierade missförhållanden och risker ska systematiseras i relation till internkontrollplanen. Dessa planerade åtgärder och redan pågående åtgärder i verksamheten bedöms få stora positiva effekter för rättssäkerheten och kvalitetssäkringen.

Bedömningen är att målet inte kommer att uppnås under året. Trots verksamhetens redogörelser för ett aktivt och löpande arbete med rättssäkerhet, kvalitet och evidensbaserade metoder visar utfall och analys för tillhörande mått att arbetet inte är tillräckligt. Förstärkta åtgärder är inplanerade men det finns risk att det inte kommer hinna få effekt innan årets slut.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Andel barn- och ungdomsutredningar inom socialnämndens verksamheter för barn som slutförs inom lagstadgad utredningstid ökar			83 %	88 %	100 %	91,5 %

Analys

Andelen utredningar som avslutats inom lagstadgad tid uppgår till 91,5 procent vilket är 6,5 procentenheter bättre än samma period år 2022 men med en marginell minskning från föregående period.

Enheterna förstärker utredningsarbetet på flera sätt, bland annat genom att ta fram och revidera handlingsplaner för försenade utredningar och ge ett ökat ledningsstöd. Enheterna har utvärderat arbetsfördelning och arbetssätt och därefter vidtagit åtgärder som bedöms ge effekt för utredningsarbetet. Bland annat har det rekryterats fler förste socialsekreterare och arbetsgrupperna har blivit fler till antalet med färre medarbetare i respektive grupp.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kan uppnås med risk för avvikelse.

Överväganden av vård av barn görs inom lagstadgad tid ökar			99 %	98 %	100 %	98 %
--	--	--	------	------	-------	------

Analys

Bedömningen är att överväganden av barn görs inom lagstadgad tid. Av totalen har endast ett övervägande försenats med sex dagar. Förseningen beror på att verksamheten inte uppmärksammat behovet av ett extrautskott i tid under sommarperioden där utskotten sammanträder med lägre frekvens.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Andel lex Sarah åtgärder som genomförs inom beslutad tid ökar				42 %	100 %	50 %
---	--	--	--	------	-------	------

Analys

Andelen åtgärder som genomförs och följs upp inom beslutad tid är låg även om utfallet ökat något sedan föregående period. Anledningen till detta bedöms vara att systemet inte används som det är tänkt då det upplevs ta mycket administrativ tid. De utvecklingsområden som är aktuella inom verksamheterna arbetas med och åtgärdas i stället på andra sätt. Ofta genom olika projekt och uppdrag, genom samverkan, reviderade rutiner, metodstöd med mera. Arbetet med lex Sarah och åtgärder är ett prioriterat område på stöd- och utvecklingsenheten som bär ett samordnande ansvar för genomförande och uppföljning av utredningar och åtgärder. Ett förstärkt arbetssätt och andra strukturella förbättringar bedöms leda till att målvärdet kommer att nås framöver, dock bedöms detta inte hinna uppnås under 2023.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 inte kommer att uppnås.

Socialnämnden

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Andel klienter som har insats inom intern utförarverksamhet som har en genomförandeplan ökar		20 %		84 %	100 %	

Analys

Måttet följs upp helår 2023 och redovisas i verksamhetsberättelsen. Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Väntetiden (bedömningstid) för budget- och skuldrådgivning minskar (antal veckor)		7	31	4	4	9
---	--	---	----	---	---	---

Analys

Utfallet visar att väntetiden har ökat med cirka 5 veckor sedan föregående period. Anledningen beror på en vakant tjänst. Då tjänsten nu är tillsatt kommer väntetiden åter minska.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Andel synpunkter som besvaras av socialförvaltningens verksamheter inom 10 dagar ökar		100 %	77 %	73 %	100 %	77 %
---	--	-------	------	------	-------	------

Analys

Av 17 inkomna synpunkter under perioden har 13 besvarats inom 10 dagar. Det är en ökning med föregående period.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kan uppnås med risk för avvikelse.

2.1.3.2 Botkyrkaborna har kännedom om vilket stöd de kan få från socialnämnden

Analys

Nämnden arbetar kontinuerligt med att sprida information både om det stöd botkyrkaborna kan ta del av utan beslut och det stöd socialtjänsten kan bistå med efter utredning och behovsprövning. Under verksamhetsår 2022 arbetade enheterna aktivt med att informera om socialtjänstens verksamhet med anledning av den desinformationskampanj om socialtjänsten som bedrevs. Detta arbete har intensifierats under 2023 bland annat genom satsningar på sociala medier där antalet följare ökar. Verksamheten har även reviderat tryckt material och på ett strategiskt sätt utvärderat hur materialet ska användas. För hösten 2023 kommer även samarbetet med exempelvis medborgarkontoret och gymnasieskolor att förstärkas med syfte att ytterligare öka kännedom om socialtjänsten och socialtjänstens insatser.

Under året har öppna förskolan varit mycket välbesökt och verksamheten kommer att uppnå målet för antal besök under hösten. Antalet deltagare i föräldraskapsstöd har också ökat vilket bedöms vara ett resultat av att verksamheten satsat på att marknadsföra insatsen och sprida information.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för botkyrkabornas kännedom om nämndens stöd samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Socialnämnden

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Antal deltagare i föräldraskapsstöd ökar				111	250	78

Analys

Statistiken visar ett ökat utfall från föregående period. Flera olika föräldragrupper hålls inom verksamheten och stödet upplevs uppskattat. Totalt har 121 barn fått stöd genom föräldrars deltagande i föräldragrupper.

Målet om 250 deltagare per helår bedöms inte vara realistiskt satt. Målet sattes utifrån jämförelser med andra kommuner där det finns dubbla resurser kring just föräldrastödsgrupper. Verksamheten prognostiserar ändå för ett ökat deltagande. Ett arbete med att öka informationen och intresset för att arbeta med föräldrastöd är pågående, bland annat genom informationskampanjer och rekryteringsfilmer.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 inte kommer att uppnås.

Antal besök i öppna förskolan bibehålls					12 000	14 036
---	--	--	--	--	--------	--------

Analys

Statistiken visar ett högt utfall på 14 036 besök under perioden.

Den stora besöksökningen bedöms främst bero på förstärkta öppettider, framför allt kring högtider och lov.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

2.2 Område 2 - Botkyrkaborna är trygga

Analys

Bedömningen är att nämnden i hög utsträckning bidrar till målområdet. Nämnden ansvarar för att ge stöd, skydd, vård och omsorg till de botkyrkabor som har rätt till det. Det stöd nämnden tillhandahåller ska tillgodose målgruppens behov och bidra till att de får en trygg livssituation. Nämnden har ett särskilt ansvar för vuxna som utsätts för våld från en närstående och barn som utsätts för eller upplever våld av eller mot en närstående. Nämnden har också ett särskilt ansvar för personer som lever i strukturell hemlöshet och för personer som är i eller risker att hamna i kriminalitet.

Att ge skydd och stöd till botkyrkabor som har behov av det är ett av nämndens viktigaste uppdrag och nämnden följer noga verksamhetens arbete med att säkerställa botkyrkabornas trygghet.

Nämnden bidrar till området genom följande mål:

- Barn i utsatta livssituationer får det skydd och stöd de behöver
- Nämnden arbetar förebyggande för att förhindra hedersrelaterat förtryck och våld, samt motverkar och lindrar konsekvenserna av förtryck och våld
- Nämnden arbetar förebyggande för att förhindra mäns våld mot kvinnor, samt motverkar och lindrar konsekvenserna av våldet
- Nämnden ger stöd och insatser som förebygger hemlöshet för personer med potentiell boendeproblematik
- Nämnden ger stöd som gör det möjligt för enskilda att lämna en kriminell livsstil

2.2.1 2:2 Botkyrkaborna känner sig trygga

2.2.1.1 Socialnämnden förebygger och avhjälpmer hemlöshet för personer som av sociala skäl behöver stöd för att kunna få och behålla en bostad

Analys

Målgruppen hemlösa och boende frågan är fortsatt ett prioriterat och samtidigt svårbehandlat område för verksamheten.

Arbetet pågår och är på flera sätt under fortsatt förstärkt utveckling i verksamheterna. Flera av verksamhetens medarbetare är involverade i bland annat projektgrupp för Bostad först, och samverkan för att tydliggöra boendeprocessen. Kvalitetsledare inom verksamheten kommer tillsammans med jurister att förtydliga handlägningsrutinen för boendeinsatser för att tydliggöra vilka boendeinsatser som tillhandahålls av nämnden. Boendestödteamen arbetar specifikt med att stötta personer att självständigt sköta om en bostad.

Verksamheten arbetar förebyggande och proaktivt, ett exempel är den samverkan som sker mellan förebyggarenheter och myndighetssidan där förebyggarenheten i ett tidigt skede etablerar kontakt och erbjuder stöd för att förebygga skulder, vräkning och motverka hemlöshet. Kontakt tas omgående med hyresgäster när externa underrättelser, exempelvis från kronofogden, inkommer. I kontakten erbjuds stöd och hjälp från nämnden.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås. Fortsatt utvecklingsarbete föreligger men nivån bedöms godtagbar. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för arbetet samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Antal klienter som tagit del av insatsen boskola ökar				26	65	31

Analys

Statistiken visar att 31 klienter har tagit del av insatsen boskola. Det är en ökning jämfört med föregående period. Verksamheten bedömer att utfallet kan öka ytterligare då en tidigare vakant tjänst nu är tillsatt.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kan uppnås med risk för avvikelse.

2.2.1.2 Socialnämnden arbetar förebyggande för att förhindra mäns våld mot kvinnor, samt motverkar och lindrar konsekvenserna av våldet

Analys

Det förebyggande arbetet med mäns våld mot kvinnor bedöms som god, enheten ViNR arbetar exempelvis mer samverkande än tidigare för att dela med sig av stöd och kunskap till kollegor runtom i förvaltningen liksom externt för att öka möjligheterna att tidigt upptäcka våld och därmed tidigt kunna erbjuda stöd och insatser.

En viktig aspekt av att förebygga mäns våld mot kvinnor på sikt är det arbete nämnden bedriver för att motverka könsstereotypa beteenden hos barn, till exempel genom det våldsförebyggande programmet TÅGET för barn i årskurs 1–5 som bland annat handlar om att utmana just könsstereotyper.

Socialnämnden

Alla nämndens program, metoder och stödsatser, så som ABC föräldrakurser, genomsyras av jämställdhet och vikten av goda relationer. I föräldragrupperna får deltagarna också kontaktoppgifter till olika stöd- och samtalsmottagningar som finns inom olika områden som exempelvis Samtalsmottagningen, Origo, Första linjen, Mottagningsenheten och Polisen.

Nämnden erbjuder också stöd för personer som utsätter närstående för våld, för att dessa ska upphöra med våldet. Det har visat sig vara svårt inte bara att motivera våldsutövare att ta emot stöd, utan även att komma i kontakt med dem. I början av 2023 utökades därför möjligheterna för våldsutövare att ta emot stöd genom råd- och stödverksamhet där samtal erbjuds utan krav på beslut eller utredning.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för arbetet samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Antal våldsutövare som får insats från socialnämnden ökar		1	3	1	16	

Analys

Måttet följs upp helår 2023 och redovisas i verksamhetsberättelsen. Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Andel av Socialnämndens verksamheter som rutinmässigt ställer frågor till klienter om våldsutsatthet, till exempel genom FREDA kortfrågor.					100 %	100 %
--	--	--	--	--	-------	-------

Analys

Samtliga enheter bedöms fråga om och reflektera över våldsutsatthet med klienter i olika samtal. I flertalet fall används just FREDA-kortfrågor. I andra fall används mer dynamiska frågor inom ramen för det kurativa samtalet. Flera medarbetare har också genomfört kompetenshöjande insatser genom utbildning i hedersrelaterat våld genom Origo där Origos förslag på fråge-metod används. Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

2.2.1.3 Socialnämnden ger stöd som gör det möjligt för enskilda att lämna en kriminell livsstil

Analys

Verksamheten erbjuder olika former av stöd som gör det möjligt att lämna en kriminell livsstil. Stöd erbjuds exempelvis genom programmet Entré, i arbete med sociala insatsgrupper, familjeterapeutiskt arbete i form av funktionell familjeterapi, behandling på MiniMaria samt föräldrarådslag

Viktigt för att nå framgång i detta arbete är det stöd som verksamheten erbjuder både till den unge och dennes familj. Representanter från olika delar av verksamheten deltar veckovis i forumet Samordning mot kriminalitet. I detta samverkar polis och olika delar av socialtjänsten kring kriminella/unga kriminella i eller på väg in i kriminalitet med målsättningen att förebygga rekrytering till eller fortsatt kriminell livsstil. I verksamheten finns handläggare och medarbetare som arbetar mer specialiserat med målgruppen, exempelvis handläggare som arbetar med Unga i

Socialnämnden

Riskzon.

Verksamheten arbetar med omvärldsbevakning för att öka kunskap om och förståelse för målgruppen samt för att identifiera verksamma metoder och juridiska förutsättningar.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för arbetet samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Antal personer som deltar i insatsen SIG (sociala insatsgrupper) ökar				18	31	21

Analys

Statistiken visar att 21 personer har deltagit i insatsen SIG.

Det har visat sig vara en utmaning att motivera både ungdomar och föräldrar att samtycka till insatsen. Möten mellan samtliga involverade roller har haft positiv effekt och under hösten kommer gemensamma workshops att hållas. Detta bedöms bidra till en ytterligare ökning av deltagare. Inflödet har även varit lågt och ett större antal uppdrag bedöms vänta under hösten.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Antal personer som genomgår programmet entré ökar				5	8	16
---	--	--	--	---	---	----

Analys

För perioden är det totalt, inom både barnspåret och vuxenspåret, 16 personer som genomgår programmet.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

2.2.2 2:4 Botkyrkas barn och unga växer upp utan våld och förtryck

2.2.2.1 Socialnämnden arbetar förebyggande för att förhindra våld mot barn och unga, inklusive hedersrelaterat förtryck och våld, samt motverkar och lindrar konsekvenserna av förtryck och våld.

Analys

Verksamheterna arbetar förebyggande mot hedersrelaterat våld och förtryck (HRV) genom att bland annat erbjuda föräldraskapsstödsprogrammet FÖS som är ett samhällsorienterat grupprogram riktat till utrikesfödda föräldrar med barn mellan 0–18 år. Föräldraskapsstödsprogrammet ABC tonår berör ämnen som "alla har rätten att bli kär i vem man vill", "rätten till egenbestämmande om relationer och kärlek", "rätten till fritid", "rätten till privatliv" med mera. Flera enheter har under våren och sommaren 2023 genomfört utbildningar i hedersrelaterat våld och förtryck och under året är flera utbildningar och föreläsningar inplanerade.

Under året har forumet VF (våldsförebyggande) strategiska arbete intensifierats. I forumet ingår enhetschef och verksamhetsstrateg från VPC, enhetschefer från förebyggarenheterna och biträdande verksamhetschef för grundskolorna. Detta forum är en viktig pelare i att driva och utforma samägandet av det våldsförebyggande i arbetet. Det finns också interna rutiner på enheterna kring samverkan om det föreligger misstanke om hedersrelaterat våld och förtryck och under hösten är en HRV-kunskapsförhöjning inplanerad för flertalet medarbetare.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för arbetet samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Socialnämnden

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Andel medarbetare som möter barn och unga och är utbildade i våldsprevention ökar.					100 %	

Analys

Måttet följs upp helår 2023 och redovisas i verksamhetsberättelsen. Bedömningen är målvärdet för 2023 kommer att uppnås med risk för avvikelse.

2.2.2.2 Barn i utsatta livssituationer får det skydd och stöd de behöver**Analys**

Enheterna beskriver en väl fungerande verksamhet för att ge ett brett stöd till barn i utsatta livssituationer, bland annat genom stödcentrum för unga brottsutsatta, genom skol- och kvällsfältare, genom team skolnärvaro och andra samverkansgrupper. Enheterna arbetar med olika metoder så som Mentors in Violence Prevention (MVP), och erbjuder olika behandlingsprogram och insatser så som TÅGET (våldsförebyggande program).

Verksamheten arbetar också löpande med kompetensutveckling för medarbetarna och att utveckla kvaliteten i arbetet med utsatta barn, till exempel genom att uppmärksamma särskilda behov som kan uppstå med anledning av språkbarriärer eller funktionsvariationer. Barnets bästa och analyser vad gäller konsekvenser för barn tas alltid i beaktande i beslutsfattandet, både på vuxen och barnspåret.

Exempel på ytterligare intensifiering av arbetet är att föräldrar och familjer erbjuds krisstöd i det akuta skedet där samtal följs upp med hembesök, enheter har gemensamma träffar och workshops för att bättre kunna hantera den målgrupp som ofta återaktualiseras på grund av förälders missbruk och för att få bättre kunskap om gruppen HBTQI ska medarbetare under hösten utbildas genom RFSL.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för arbetet samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Andel beslut som direkt eller indirekt berör barn som innehåller en barnkonsekvensanalys ökar			87 %	97 %	100 %	99 %

Analys

Sammantagen bedömning är att socialnämndens verksamheter utreder konsekvenser för barn i beslutsfattandet. Den totala andelen beräknas till cirka 99 procent för nämndens verksamheter vilket är i paritet med föregående period. Endast tre av nämndens samtliga enheter når inte målvärdet om 100 procent.

Enheterna har anpassade rutiner för att säkerställa en utförlig barnkonsekvensanalys, främst i ärenden där barn bedöms kunna påverkas negativt i beslutet. Det är även beslutat på enheterna att en barnkonsekvensanalys även ska inkludera syskon i hushållet. Förtydligad information och handledning vad gäller barnkonsekvensanalyser är pågående på de enheter som ej uppnår målet.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Socialnämnden

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Andel placerade barn som slutar nionde klass med gymnasiebehörighet ökar		42 %	75 %	75 %	100 %	

Analys

Mättet följs upp helår 2023 och redovisas i verksamhetsberättelsen. Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

2.3 Område 3 - Botkyrkabor har ökad livskvalitet

Analys

Bedömningen är att nämnden bidrar till området i hög utsträckning genom att främja möjligheten att delta i organiserade fritidsaktiviteter för barn och unga i utsatta situationer.

Nämnden bidrar till området genom målet:

- Barn och unga som har insatser från nämnden deltar i föreningslivet och har möjlighet till en aktiv fritid.

2.3.1 3:2 Botkyrkas barn och unga har en aktiv fritid

2.3.1.1 Barn och unga som har insatser från socialnämnden deltar i föreningslivet och har möjlighet till en aktiv fritid

Analys

Att delta i organiserade fritidsaktiviteter är en skyddsfaktor för barn och har samband bland annat med god hälsa och bättre skolresultat. Nämnden har en väl fungerande samverkan med kultur- och fritidsnämnden och får därigenom information om kultur- och föreningslivet i kommunen. Det bidrar till att nämndens medarbetare kan stötta barn och unga som har insats från nämnden till en aktiv fritid. Genom samarbete med föreningslivet har barn och unga ibland kunnat delta kostnadsfritt i vissa aktiviteter. Nämnden samverkar även med civilsamhället, exempelvis genom Kompis Sverige, för att fånga upp fler barnfamiljer och informera om kommunens fritidsaktiviteter för barn. Genom den så kallade fritidspengen kan barnfamiljer som får ekonomiskt bistånd delta i organiserade fritidsaktiviteter.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för arbetet samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Antal hushåll som beviljas fritidspeng ökar		44	33	60	80	39

Analys

Statistiken visar att cirka 39 hushåll har beviljats fritidspeng för perioden, det är en ökning från föregående period.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kan uppnås med risk för avvikelse.

2.4 Område 4 - Kommunens organisation

Analys

Bedömningen är att nämnden bidrar till området i hög utsträckning samtidigt som det finns förbättringsområden vad gäller personalsituationen.

Botkyrkaborna har rätt att förvänta sig att den kommunala verksamheten bedrivs effektivt. Nämndens verksamheter bedöms ha ändamålsenliga processer och arbetssätt som tillvaratar nämndens resurser på bästa sätt och säkerställer goda resultat för klienterna.

Botkyrka kommun ska knyta till sig och behålla kompetent personal. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda villkor och en bra arbetsmiljö som tar tillvara de anställdas engagemang, kompetens och kreativitet. Det ska finnas goda möjligheter att utvecklas inom den kommunala organisationen. Trots att nämnden bedömer att arbetet med personal och arbetsmiljö är god och förstärkt har nämnden fortsatta utmaningar med vakanta tjänster, och en hög personalomsättning, framför allt vad gäller socialsekreterartjänster, vilket bedöms bero på ett fortsatt svårt rekryteringsläge.

Nämnden bidrar till området genom följande mål:

- Nämnden har en god ekonomisk hushållning
- Nämndens verksamheter arbetar resurseffektivt
- Nämnden har en sund personalomsättning
- Nämndens chefer har ett nära ledarskap
- Nämnden har god digital service
- Nämndens verksamheter är klimatneutrala 2025

Nämnden bedömer att det finns risk för avvikelse avseende målet "nämnden har en sund personalomsättning".

2.4.1 4:1 Kommunens organisation är resurseffektiv

2.4.1.1 Socialnämnden har god ekonomisk hushållning

Analys

Nämnden prognostiserar en avvikelse på +57,7 miljoner kronor som är inom beslutad budgetram och en positiv budgetavvikelse på 8,0 procent för perioden. Att en prognos inom beslutad budgetram kan lämnas beror bland annat på färre hushåll som försörjningsstöd betalas ut till, högre intäkter från Migrationsverket än nämndens kostnader för flyktingmottagande samt vakanta tjänster tillsammans med rekryteringssvårigheter. En detaljerad redogörelse finns i avsnittet om den ekonomiska uppföljningen.

En annan positivt påverkande faktor i nämndens ekonomi är en större kostnadsmedvetenhet i hela organisationen vilket under verksamhetsåret och även genom tidigare årsarbete har bidragit till en bättre ekonomisk hushållning. Arbetet med prognosläggningen fortsätter med ständig förbättring av ekonomistyrningsarbetet genom att analysera och utvärdera vad som har varit svårt att prognostisera och arbeta för att hitta lösningar som ger en bättre prognossäkerhet.

Socialnämnden

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens ekonomiska redogörelse samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Nämndens nettoutfall är inom beslutad budgetram (%)				Ja		Ja

Analys

Nämnden visar ett utfall som är inom beslutad budgetram.

Bedömningen är att målvärdet är uppnått och kommer att bibehållas under året.

2.4.1.2 Socialnämndens verksamheter arbetar resurseffektivt**Analys**

Nämndens verksamheter arbetar fortsatt med att effektivisera arbetssätt och processer. Bland annat genom clean desk-policy vilket innebär en ökad flexibilitet i användningen av kontorsarbetsplatser och att det inte längre finns behov av en kontorsarbetsplats för varje medarbetare. Verksamheten arbetar också löpande med översyn av processer för att hitta möjligheter att effektivisera arbetet. En avvägning görs mellan expert-och generalistroller för att dels få möjlighet att arbeta mer fördjupat och därigenom identifiera och åtgärda förbättringsområden, dels fortsatt säkerställa en samverkan mellan olika verksamheter och att i sin roll ha kunskap om verksamhetens helhet och komplexitet. Ökad digitalisering bidrar också till resurseffektivitet, till exempel genom att frigöra tid för klientnära arbete när vissa arbetsmoment kan genomföras av en robot.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser om resurseffektivitet samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Beläggningsgrad i socialnämndens bostad med särskild service ökar				91 %	94 %	92 %

Analys

Beläggningsgraden på internt boende med särskild service uppgår till 92 procent vilket är i paritet med beläggningsgraden för helår 2022. Under hösten pågår ett arbete med att effektivisera processen vid in-och utflytt som bedöms kunna öka utfallet ytterligare.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Beläggningsgrad i socialnämndens träningslägenheter, kommunkontrakt och interna tillfälliga boenden ökar				97 %	97 %	97 %
--	--	--	--	------	------	------

Analys

Utfallet på 97 procent är i paritet med föregående period samt når målvärdet.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att kunna bibehållas.

2.4.2 4:2 Botkyrkas anställda trivs och mår bra

2.4.2.1 Socialnämnden har en sund personalomsättning

Analys

Frisknärvaron i förvaltningen ökar, en positiv trend kan identifieras och målvärdet för 2023 är nära. Arbetet med en god arbetsmiljö har intensifierats bland annat genom nya förutsättningar att jobba mer systematiskt med arbetsmiljöarbetet vilket i förlängningen bidrar till både friskare och bättre fungerande arbetsplatser.

Personalomsättningen är fortsatt hög, även om den stannat av något i förhållande till 2022. Enheterna jobbar fortfarande med att tillsätta de rekryteringar som ingick i den utökning av personalram som beslutades 2022. En del av den höga personalomsättningen bedöms bero på den rikstäckande bristen på kompetens inom området för barnspåret. Pågående åtgärder är bland annat att ytterligare stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet och att synliggöra det för medarbetare. Verksamheten arbetar även aktivt med att ta fram och prata om gemensamma mål för verksamheten, med verksamhetsutveckling där både gruppen och individen är delaktig. Flera planeringsdagar har genomförts och planeras att genomföras där agendan till stor del handlar om det gemensamma och om individens viktiga roll för helheten, men även om arbetsmiljö, arbetsfördelning, ledningsstöd och arbetsglädje.

Bedömningen är att socialnämndens personalomsättning inte är godtagbar. Pågående åtgärdsarbete bedöms få fortsatta positiva effekter men nämnden bedömer att målet inte kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för personalomsättningen samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Socialförvaltningens genomsnittliga nivå på hållbart medarbetarengagemang ökar		73	76	81	82	

Analys

Måttet följs upp helår 2023 och redovisas i verksamhetsberättelsen. Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Frisknärvaron för medarbetare vid socialförvaltningen i Botkyrka ökar		92,8 %	92,4 %	92,9 %	94 %	93,4 % 97,64 % 92,34 %
---	--	--------	--------	--------	------	------------------------------

Analys

Frisknärvaron har ökat jämfört med föregående period och även jämfört med helår 2022.

Arbetsmiljöarbetet och det proaktiva arbetet inom ramen för projektet om "din bästa arbetsplats" är en viktig del i en ökad frisknärvaro på enheterna. Uppföljning mellan HR och chef sker kontinuerligt med systemstöd som Frisklinjen och Adato.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Personalomsättning - antal nyanställda till Socialförvaltningen under året i % av antalet anställda minskar		12 %	11,8 %	22,4 %	11 %	15,01 %
---	--	------	--------	--------	------	---------

Analys

Under 2022 beslutades det om en utökad personalram där rekryteringarna har fortsatt under 2023. Utfallet om runt 15 procent nyanställningar är därmed ett förväntat utfall.

Under perioden är det fler som anställts än som slutat och förvaltningen har färre externa avgångar i jämförelse med tidigare perioder. Den interna rörligheten bedöms vara i paritet med föregående perioder. Det är svårare att rekrytera till barnspåret vilket kan förklaras av att socialarbetare inom barnspåret kräver en mer komplex kompetens.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås med risk för avvikelser.

Socialnämnden

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Personalomsättning, antal avslutade från Socialförvaltningen under året i % av antalet anställda minskar		17 %	16,6 %	18,7 %	11 %	10,99 %

Analys

Statistiken visar en ökad personalomsättning på främst utredningsenheterna där barnspåret har en betydligt högre omsättning. En del av det påbörjade arbetet med att både rekrytera nya och behålla medarbetare sker inom ramen för "din bästa arbetsplats" där respektive enhetschef aktivt arbetar med arbetsmiljön och tydligt synliggör detta för medarbetarna.

Prognostiserat utfall på helårsbasis ger ett utfall på 16,5 procent vilket är lägre än för helår 2022 men fortfarande högre än målvärdet för 2023.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 inte kommer att uppnås.

2.4.2.2 Socialnämndens chefer har ett nära ledarskap**Analys**

Verksamheten redogör för ett ledarskap som är närvarande. Dagliga möten med arbetsgruppen och veckovisa avstämningar visar på ett tillgängligt och nära ledarskap.

För att säkerställa ett nära ledarskap arbetar förvaltningen med att begränsa antalet medarbetare per chef. Därigenom får chefen förutsättningar att vara närvarande och tillgänglig för sina medarbetare, och möjlighet att stötta och stärka medarbetarna. Förvaltningen arbetar också med att utveckla en gemensam ledarkultur präglad av sammanhållning och öppenhet och ett starkt chefskollektiv där cheferna får stöd i sitt ledarskap och sin ledarskapsutveckling. Chefer erbjuds coaching genom en nyupphandlad leverantör inom området och utbildningar för chefer har tagits fram.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för det nära ledarskapet samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Totalindex för medarbetarenkäten ökar		67	72	78	74	

Analys

Måttet följs upp helår 2023 och redovisas i verksamhetsberättelsen. Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

2.4.3 4:3 Kommunen nyttjar digitaliseringens möjligheter till att ge bättre service till medborgarna och arbeta mer effektivt**2.4.3.1 Socialnämnden har god digital service****Analys**

Genom att erbjuda olika möjligheter för enskilda att komma i kontakt med socialtjänsten ökar tillgängligheten och servicenivån. Digitala orosanmälningar ökar också effektiviteten i handläggningen av ärenden, och frigör därmed resurser som kan användas för det sociala arbetet med klienten.

Nämnden har flera e-tjänster och undersöker kontinuerligt möjligheten att ta fram ytterligare sådana

Socialnämnden

där det är möjligt och bedöms lämpligt. Till exempel finns en e-tjänst för att komma i kontakt med Råd- och stödverksamheten och förfrågan om att få kontakt med stödcentrum för unga brottsutsatta. Andelen digitala anmälningar för ekonomiskt bistånd ökar och därutöver ökar användandet av andra anmälningsverktyg såsom anmälan för föräldraskapsstödsgrupper. Föräldraskapsstöd erbjuds även digitalt vid behov. Digitala möten med familjer och klienter erbjuds där det bedöms lämpligt och fördelaktigt. Andelen digitala anmälningar avseende oro för barn har dock minskat med två procentenheter sedan föregående period. Detta bedöms som en tillfällighet då ingen adekvat orsak kan identifieras. Det digitala användandet ökar generellt i samhället och så även inom socialnämndens verksamheter. Bedömningen är att nämnden inte bara håller en god digital service utan i jämförelser med andra samhällsorgan ligger i framkant.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för den digitala servicen samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Andel e-ansökningar ekonomiskt bistånd ökar		49 %	51 %	55 %	63 %	55 %

Analys

Andelen e-ansökningar för perioden är i paritet med helår 2022 men med en minskning om en procentenhet sedan föregående period.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kommer att uppnås.

Andel anmälningar avseende oro som sker digitalt ökar				45 %	55 %	36 %
---	--	--	--	------	------	------

Analys

Sedan föregående period har andelen digitala anmälningar minskat med två procentenheter.

Verksamheten fortsätter att informera om den digitala service som erbjuds, möjligheten att anmäla oro digitalt upplevs uppskattad.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 kan uppnås med risk för avvikelse.

2.4.4 4:4 Kommunen som organisation är klimatneutral år 2025

2.4.4.1 Socialnämndens verksamheter är klimatneutrala 2025

Analys

Nämnden minskar sin klimatpåverkan bland annat genom minskat resande då fler möten hålls digitalt och genom minskad pappersanvändning genom att erbjuda och utveckla nya e-tjänster och att införa digitala akter. Clean desk-policy är fortsatt aktuellt vilket minskar behovet av kontorsplatser då dessa kan användas på ett mer flexibelt sätt.

Verksamheten fortsätter använda sig av digitala kanaler för möten, både med andra tjänstepersoner och med klienter, vilket också bidrar till en minskad klimatpåverkan.

Nämnden bedömer att målet kommer att uppnås. Underlag för bedömningen är verksamhetens redogörelser för arbetet samt utfall och analys för målets tillhörande mått.

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
Socialförvaltningen genomför digitala			Ja	Ja		Ja

Mått	*)	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023	Utfall 2023
möten när det är möjligt						

Analys

Verksamheten använder sig av digitala möten och digital utrustning i stor omfattning. Socialnämnden i Botkyrka kommun bedöms ligga i framkant vad gäller den digitala utvecklingen, framför allt i möten med andra tjänstepersoner. Digitala möten hålls även med klienter i viss utsträckning i de fall där det bedöms lämpligt.

Bedömningen är att målvärdet för 2023 är uppnått och kommer att bibehållas.

3 Betydelsefulla händelser

Socialnämnden bedömer att följande händelser är av särskild vikt ur ett medborgarperspektiv:

Satsning på fler socialsekreterare

Från och med september 2022 utökades nämndens rambudget med medel motsvarande 15 socialsekreterartjänster. Arbetsituationen inom förvaltningens utredande enheter har under lång tid varit mycket ansträngd. Tillskottet av tjänster innebär att arbetsbelastningen för de socialsekreterare som utreder behov hos Botkyrkas medborgare minskar vilket ger förvaltningen förutsättningar att ytterligare öka kvaliteten i arbetet och ge rätt stöd till botkyrkaborna.

Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck

Hedersrelaterade brott är ett samhällsproblem som många aktörer behöver samverka kring. Frågan är prioriterad i kommunen och Botkyrka kraftsamlar för att arbeta förebyggande mot och motverka konsekvenserna av hedersrelaterat förtryck och våld. Under föregående år påbörjade flera förvaltningar inom kommunen, tillsammans med Polisen, Botkyrkabyggen och Botkyrka kvinnojour arbetet med att ta fram en handlingsplan med syfte att utveckla och stärka kommunens arbete mot hedersrelaterat förtryck och våld. Socialnämnden arbetar sedan länge med att motverka hedersrelaterat förtryck och våld och stötta botkyrkabor som utsätts för det och nämndens medarbetare har hög kompetens inom området. Genom handlingsplanen förbättras nämndens möjlighet till samverkan med andra aktörer vilket bidrar både till ett bättre förebyggande arbete och till att fler botkyrkabor som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld kan få rätt stöd.

Idéburet offentligt partnerskap med Kompis Sverige

Nämnden har anslutit sig till det avtal om idéburet offentligt partnerskap som två andra förvaltningar och Botkyrkabyggen sedan tidigare ingått med Kompis Sverige. Verksamheten syftar till att underlätta nya svenskars etablering i samhället genom att ge dem möjlighet att bygga nätverk med etablerade svenskar, dels genom att få en svensk kompis, dels genom gemensamma aktiviteter. Samarbetet med Kompis Sverige har också bidragit till nya samarbeten, till exempel med Tullinge fotboll och verksamheten Kvinna för kvinna framåt.

Hembesöksprogram tillsammans med Region Stockholm

Nämnden har utvecklat det förebyggande arbetet riktat till nyblivna föräldrar genom att etablera ett så kallat utökat hembesöksprogram i Fittja. Hembesöksprogrammet är ett samarbete med Region Stockholm och innebär att sjuksköterska från barnhälsovården och en kurator från socialtjänsten tillsammans besöker förstagångsföräldrar och föräldrar som för första gången får barn i Sverige vid sex tillfällen under barnets första 15 månader. Målet med hembesöken är att stärka föräldrar i deras föräldraskap samt bygga en förtroendefull relation till föräldrarna där de upplever att de kan lyfta funderingar och få stöd i frågor som är relevanta för dem.

Socialnämnden

Information om nämndens arbete

Under året har verksamheten besökt ett flertal skolor i kommunen för att berätta om nämndens verksamhet, vilket stöd socialtjänsten kan ge och hur man får kontakt med nämndens verksamheter. Syftet har varit att motverka ryktesspridningen gällande hur socialtjänsten arbetar och främja stöd, råd och hjälp i ett tidigt skede. Satsningen har nått över 600 barn.

4 Ekonomisk uppföljning och analys

4.1 Driftuppföljning

4.1.1 Analys

Socialnämnden	Utfall jan- aug 2023	Utfall jan- aug 2022	Utfall helår 2022	Budget helår 2023	Prognos aug 2023	Avv budget mot prognos
Nämnd						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-915	-856	-1 291	-1 525	-1 476	49
Netto	-915	-856	-1 291	-1 525	-1 476	49
Gemensam verksamhet						
Intäkter	536	955	1 080	525	336	-189
Kostnader	-29 596	-40 216	-65 143	-48 844	-46 072	2 772
Netto	-29 060	-39 261	-64 062	-48 319	-45 736	2 583
Öppen förskola						
Intäkter	0	25	32	0	0	0
Kostnader	-7 355	-4 162	-6 357	-10 712	-11 218	-506
Netto	-7 355	-4 138	-6 324	-10 712	-11 218	-506
Barn och unga						
Intäkter	5 181	4 748	29 175	4 765	6 999	2 234
Kostnader	-177 975	-159 899	-248 604	-279 764	-269 724	10 040
Netto	-172 794	-155 151	-219 429	-274 999	-262 725	12 274
Vuxna, ej beroendeproblematik						
Intäkter	9 783	10 392	20 889	16 720	19 201	2 481
Kostnader	-38 742	-37 061	-58 226	-65 483	-62 332	3 151
Netto	-28 959	-26 669	-37 337	-48 763	-43 131	5 632
Vuxna, psykisk funktionsnedsättning*						
Intäkter	6 730	7 961	12 738	8 535	9 984	1 449
Kostnader	-76 656	-79 856	-120 031	-108 704	-116 264	-7 561
Netto	-69 926	-71 895	-107 294	-100 169	-106 280	-6 112
Vuxna med beroendeproblematik						
Intäkter	2 002	2 167	4 118	3 160	2 900	-260
Kostnader	-26 383	-35 692	-49 799	-53 644	-40 946	12 698
Netto	-24 381	-33 524	-45 681	-50 484	-38 046	12 438
Ekonomiskt bistånd						
Intäkter	3 874	3 806	6 731	2 700	4 795	2 095
Kostnader	-103 235	-107 485	-159 642	-180 616	-156 937	23 679
Netto	-99 361	-103 679	-152 910	-177 916	-152 142	25 774
Flyktingmottagande						
Intäkter	12 288	10 362	17 138	5 570	17 220	11 650
Kostnader	-12 286	-11 283	-17 522	-13 196	-19 256	-6 060
Netto	2	-921	-384	-7 626	-2 036	5 590

Socialnämnden

Socialnämnden	Utfall jan- aug 2023	Utfall jan- aug 2022	Utfall helår 2022	Budget helår 2023	Prognos aug 2023	Avv budget mot prognos
---------------	-------------------------	-------------------------	----------------------	----------------------	---------------------	---------------------------------

Övriga verksamheter

Intäkter	0	3	0	0	0	0
Kostnader	0	1 034	0	0	0	0
Netto	0	1 037	0	0	0	0

Totalt

Intäkter	40 394	40 416	91 902	41 975	61 435	19 460
Kostnader	-473 142	-476 510	-726 614	-762 487	-724 225	38 262
Netto	-432 748	-436 094	-634 713	-720 512	-662 790	57 722

För den ekonomiska uppföljningen vid delårsuppföljning 2, augusti, prognostiserar socialnämnden ett överskott på 57,7 miljoner kronor jämfört med budget, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 8,0 procent och en förbättrad prognos från delårsuppföljning 1 på 19,4 miljoner kronor. Underskott finns inom verksamheterna öppen förskola och vuxna med psykisk funktionsnedsättning medan övriga verksamhetsområden prognostiserar ett överskott eller budget i balans för året.

I jämförelse med samma period föregående år, januari till augusti, redovisar nämnden en lägre nettokostnad på totalt 2,3 miljoner kronor.

Gemensamt för alla verksamheter är att budget och kostnad för verksamhetslokaler har från 2023 flyttats från *ledning & administration* till den verksamhet som är korrekt utifrån verksamheten som bedrivs i lokalen. Syftet med förändringen är att få en mer rättvisande redovisning för kostnaderna per verksamhet.

Nedan redovisas avvikelsen per verksamhetsområde för både årets avvikelse mot budget samt i jämförelse med samma period föregående år om det finns en väsentlig skillnad.

Nämnd

Nämnden prognostiserar i princip en budget i balans för helåret. I jämförelse med samma period föregående år är nettokostnaderna i samma storleksordning.

Ledning och administration

Ledning och administration prognostiserar ett överskott på 2,6 miljoner, vilket är en förbättring från föregående prognos på 2,8 miljoner. Överskottet och förändringen beror främst på två delar. Den första delen avser den tidigare beskrivna osäkerheten avseende de öronmärkta medlen på drygt 2 miljoner kronor för löneglidningar enligt anvisningar i löneöversynen. Utifrån personalsituationen bedöms dessa medel inte nyttjas för 2023, då eventuella löneglidningar kan täckas inom enheternas befintliga ramar. Den andra delen i överskottet avser kompetensfonden där bedömningen är att alla tilldelade medel inte kommer att förbrukas.

I jämförelse med samma period föregående år är nettokostnaderna 10,2 miljoner kronor lägre vilket främst beror på förändringen kring budget och kostnader för verksamhetslokaler som beskrivits i inledningen.

Öppen förskola

Öppen förskola prognostiserar ett underskott på 0,5 miljoner kronor för helåret. Underskottet beror på ökade personalkostnader, bland annat utifrån vikariekostnader vid sjukdom.

I jämförelse med samma år föregående period har nettokostnaderna ökat med 3,2 miljoner kronor

Socialnämnden

vilket till största del beror på förändringen kring budget och kostnader för verksamhetslokaler som beskrivits i inledningen.

Barn och unga

Barn och unga prognostiserar ett överskott på 12,3 miljoner kronor för helåret. Inom verksamhetsområdet prognostiseras både över- och underskott som tillsammans summerar till ett överskott.

Underskott prognostiseras främst inom verksamheterna för familj- och jourhem, som förklaras med en prognos på fler placeringar än vad som budgeterats. Det ökade behovet beror på att jourhemsplacering bedöms vara en mer hållbar och bättre lösning för klienten än placering på institution.

Överskotten inom barn och unga finns främst inom verksamheterna administration, placeringar enligt LVU på SiS-institution & HVB, placeringar enligt SoL i HVB samt övrig egen öppenvård.

Överskottet inom administration förklaras med vakanta tjänster utifrån det problematiska rekryteringsläget, som till stor del möts upp av kostnader för tillfälligt inhyrd personal. Överskottet för placeringar på institution har samma förklaring som beskrivits ovan kring familj- och jourhem. Verksamheten bedömer att det är en mer hållbar och bättre lösning för klienten att placeras i familj- och jourhem än på institution. Detaljer kring volymer och nyckeltal framgår längre ner i rapporten.

För övrig egen öppenvård beror överskottet på vakanta tjänster utifrån svårigheter att rekrytera, bland annat områdesekreterare.

I jämförelse med samma period 2022 har nettokostnaderna ökat med 17,6 miljoner kronor. Differensen mellan åren förklaras främst av förändringen kring budget och kostnader för verksamhetslokaler som beskrivits i inledningen, ökade kostnader för personal då det finns några fler årsarbetare än föregående år samt ökade kostnader för inhyrd personal utifrån den ansträngda rekryteringssituationen i verksamheterna.

Vuxna utan beroendeproblematik

Verksamhetsområde vuxna utan beroendeproblematik prognostiserar ett överskott på totalt 5,6 miljoner kronor för året. I prognosen för området finns främst ett överskott för administration och skyddat och tillfälligt boende vid våld i nära relation, men också ett underskott för kommunkontrakt och tillfälligt boende som tillsammans summerar till ett överskott.

För administrationen beror överskottet på vakanta tjänster. Överskottet för skyddat boende vid våld i nära relation beror på ett lågt inflöde likt våren 2022 samt ett effektivt och systematiskt arbete med att hitta nya boendelösningar för klienterna. Verksamhetens analys av det lägre inflödet är att desinformationskampanjen mot socialtjänsten troligtvis påverkar viljan att kontakta verksamheten. Det är även troligt att den ekonomiska situationen avseende inflation och högre levnadskostnader påverkar när personer väljer att försöka bryta upp och kontakta verksamheten. Detaljer kring volymer och nyckeltal framgår längre ner i rapporten.

Vad gäller överskottet för tillfälligt boende vid våld i nära relation har insatsen inte behövt användas i den utsträckning som budgeterats, vilket beror på att majoriteten av de våldsutsatta har ordnat eget boende och kunnat flytta direkt från skyddat boende till egen boendelösning.

Underskottet för kommunkontrakt och tillfälligt boende beror på tomhyror, reparationer samt besiktnings- och saneringskostnader utöver vad som är budgeterat. En handlingsplan är framtagen för att utreda och minska dessa kostnader, vilken bland annat innebär tätare uppföljningar och utvecklat samarbete med samverkande enheter.

Socialnämnden

Inom verksamhetsområdet har också bidrag från Polismyndigheten för avhopparverksamheten motsvarande 3 miljoner kronor prognostiserats, vilket bidrar till det lämnade överskottet för hela verksamhetsområdet. En ansökan har lämnats in om ytterligare medel för avhopparverksamheten, men då det är högst osäkert om ansökan kommer beviljas utifrån stramare reglering för bidraget har medlen inte tagits med i prognosen för året.

I jämförelse med samma period 2022 redovisas en högre nettokostnad totalt på 2,3 miljoner kronor vilket främst beror på ökade personalkostnader och färre hyresintäkter för kommunkontrakt och tillfälligt boende i jämförelse med föregående år samma period.

Vuxna med psykisk funktionsnedsättning

För vuxna med psykisk funktionsnedsättning prognostiseras ett underskott för helåret motsvarande 6,1 miljoner kronor. Inom verksamhetsområdet prognostiseras både över- och underskott som tillsammans summeras till ett underskott.

Underskott prognostiseras för externa placeringar för boende och tillfälligt boende vilket beror på en fortsatt utmaning att kunna ta hem externt placerade klienter. Svårigheten att ta hem externa placeringar beror dels på att kommunens boenden med särskild service inte kunnat möta upp den enskildes behov av stöd, dels på att det inte har funnits tillräckligt med platser i intern regi för att kunna möta det totala behovet. Utifrån det kommer fler externa platser än vad som budgeterats att behöva köpas externt, vilket är i likhet med hur det har sett ut senaste åren. Underskott prognostiseras också inom nämndens interna boenden med särskild service, vilket beror på högre personalkostnader än vad som budgeterats. Ett arbete har påbörjats med att se över schemalaggningen både utifrån den ekonomiska situationen och utifrån lagförändringar.

Överskott prognostiseras främst inom verksamheterna administration, boendestöd och kontaktpersoner enligt SoL. För administration och boendestöd förklaras överskottet med vakanta tjänster medan överskottet för kontaktpersoner enligt SoL förklaras med färre pågående insatser än vad som budgeterats.

I jämförelse med föregående år samma period är nettokostnaderna lägre motsvarande 2,0 miljoner kronor som till stor del förklaras med att nämnden under året har köpt färre platser än samma period föregående år. Januari till augusti 2023 är antalet årsplatser för boende i annan regi 25, att jämföra med utfallet föregående år samma period då antalet var 30.

Vuxna med beroendeproblematik

För verksamhetsområdet prognostiseras ett överskott motsvarande 12,4 miljoner kronor i jämförelse med budget. Överskottet prognostiseras främst för externa placeringar inom SoL på HVB, LVM på SiS eller HVB samt tillfälligt boende för vuxna med beroende.

Den sammantagna förklaringen till ett minskat behov av externa platser för vuxna med beroendeproblematik är att verksamheten under det senaste året har arbetat med att hitta lösningar i egen regi i form av öppenvård och interna träningslägenheter med stöd i stället för externa placeringar tillsammans med ett lägre inflöde. Ambitionen är att medborgare i den mån det är möjligt ska erbjudas beroendebehandling i kommunens egen regi och att medborgaren under utredningstiden är delaktig i utformningen av stödet utifrån det behov som finns. Genom att klienterna blir mer delaktiga bedömer verksamheten att behov kommer att kunna fångas upp tidigare och att behovet av externa placeringar därför kommer att minska.

I jämförelse med samma period 2022 redovisas en lägre nettokostnad på 9,1 miljoner kronor vilket främst förklaras med lägre kostnader för externa platser utifrån det arbete som har gjorts under året, och som fortfarande pågår med genomgång av alla externa platser.

Socialnämnden

I den lägre nettokostnaden finns dock också ökade kostnader för verksamhetslokaler som beror på förändringen kring budget och kostnader för verksamhetslokaler som beskrivits i inledningen.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd prognostiserar ett överskott på 25,8 miljoner kronor för helåret. Överskottet beror främst på att antal hushåll är lägre än vad som budgeterats och är på fortsatt låga nivåer. Utifrån omvärldsbevakning med flera kommuner i länet har flertalet samma situation, med fortsatt lägre antal hushåll per månad. Vid delår 1 uppgick antalet genomsnittliga biståndshushåll till 776, jämfört med delår 2 där det nu är ett genomsnittligt antal på 757 per månad.

Den övergripande analysen till varför antalet hushåll har minskat och är fortsatt på låga nivåer är bland annat:

- Arbetsmarknaden ställdes om i samband med pandemin och reglerna för A-kassa ändrades vilket gör att fler får ersättning från A-kassan och inte försörjningsstöd i första hand.
- Det är sannolikt att många nya arbetslösa har tillgångar eller en partner som har ett arbete och att de därför inte har rätt till försörjningsstöd.
- Det finns en oro för att personer som behöver vända sig till socialtjänsten inte gör det.

Ytterligare faktorer, utöver minskat antal hushåll, som har påverkat överskottet är att ett fokus för året varit rätt bistånd till rätt person. Det digitala arbetssättet har reviderats, stickprover har införts på ett strukturerat sätt, och enheterna begär underlag i större omfattning där intäkter och utgifter ska styrkas.

I jämförelse med föregående år samma period redovisas en lägre nettokostnad motsvarande 4,3 miljoner kronor för verksamhetsområdet, som främst förklaras med att färre hushåll har behov av försörjningsstöd. För januari till augusti 2023 är det genomsnittliga antalet biståndshushåll per månad 757, som vid samma period föregående år uppgick till 962. Dock har det genomsnittliga biståndet per hushåll ökat från 10 194 kronor till 11 141 kronor för perioderna.

I den lägre nettokostnaden finns dock ökade kostnader för verksamhetslokaler som beror på förändringen kring budget och kostnader för verksamhetslokaler som beskrivits i inledningen.

Flyktingmottagande

Verksamhetsområdet för flyktingmottagande prognostiserar ett överskott motsvarande 5,6 miljoner kronor. Överskott finns inom verksamheterna försörjningsstöd flyktingmottagande, tillfälligt boende nyanlända samt verksamheter för ensamkommande barn.

Det prognostiserade överskottet för verksamheterna för ensamkommande barn (jourhem, familjehem och stödboende) beror på att de sammantagna kostnaderna för alla verksamheterna är lägre än den prognos på tilldelade medel socialnämnden får från Migrationsverket.

Överskottet för verksamheten försörjningsstöd flyktingmottagande beror främst på att det genomsnittliga antalet biståndshushåll per månad är lägre för nyanlända som är i behov av försörjningsstöd än vad som budgeterats. Volymen och nyckeltal framgår i mer detaljer för området längre ner i rapporten.

Vad gäller tillfälligt boende för nyanlända är förklaringen densamma som för ensamkommande barn, att kommunens kostnad är lägre än den intäkt som prognostiseras från Migrationsverket.

I jämförelse med samma period föregående år redovisas en lägre nettokostnad på 0,9 miljoner kronor. Förändringen mellan åren beror på lägre intäkter från Migrationsverket tillsammans med färre antal genomsnittliga biståndshushåll för 2023. För januari till augusti 2023 är det

Socialnämnden

genomsnittliga antalet biståndshushåll per månad 23, som vid samma period föregående år uppgick till 34. Dock har det genomsnittliga biståndet per hushåll ökat från 12 670 kronor till 15 578 kronor för perioderna.

I den lägre nettokostnaden finns dock också ökade kostnader för verksamhetslokaler som beror på förändringen kring budget och kostnader för verksamhetslokaler som beskrivits i inledningen

4.1.1.1 Prognosavvikelse

I jämförelse med delårsuppföljning 1 har nämndens prognos förbättrats med 19,4 miljoner kronor. Förändringarna redovisas i tabellen nedan.

Förändring	Belopp (tkr)
Återbetalning av utbetalat försörjningsstöd	1 347
Utbetalat ekonomiskt bistånd	10 959
Externa platser	4 280
Uppdragstagare	804
Personal	8 637
Tillfälligt inhyrd personal	-6 487
Totalt	19 539

Återsökningar av utbetalat försörjningsstöd handlar främst om framställan till Försäkringskassan, vilket exempelvis kan handla om personer som sökt ekonomiskt bistånd under tiden de sökt sjukersättning. Arbetet med återsökningarna har effektiviserats under året vilket innebär att nämnden får fler återbetalningar.

Utbetalat ekonomiskt bistånd handlar om att hushållen fortsätter att minska och verkar hålla sig kvar på låga nivåer, vilket var en osäker och svår bedömning att göra vid delår 1.

Förändringarna kring personal från delår 1 beror på att flera rekryteringar har fått planeras om och förläggas längre fram på grund av det svåra rekryteringsläget och konsulter har behövt förlängas. Vad gäller externa platser har det skett förändringar inom flera verksamheter, både positiva och negativa, där det bedömda behovet hos botkyrkaborna har ökat inom vissa områden och minskat inom andra sedan delår 1.

4.1.1.2 Intäkter och kostnadsanalys

Kontoanalys	Utfall jan.-aug. 2023	Utfall jan.-aug. 2022	Utfall helår 2022
Intäkter			
Taxor och avgifter	1 546	1 919	2 764
Externa bostads- och lokalhyror	17 411	17 380	26 131
Försäljning av verksamhet	820	958	1 410
Bidrag från staten med flera	20 561	20 040	61 481
Övriga verksamhetsintäkter	57	121	119
Intäkter konto 39	0	0	-4
Summa intäkter	40 394	40 419	91 902
Kostnader			
Personalkostnader	-233 567	-217 440	-332 565
Varor	-2 755	-1 937	-4 306
Entreprenad och köp av verksamhet	-83 449	-93 852	-142 474
Externa lokalhyror	-41 478	-39 338	-60 250
Bidrag och transfereringar	-74 760	-87 657	-124 615
Övriga verksamhetskostnader	-36 002	-33 284	-59 393
Kostnader konto 49	0	-1 147	-1 722
Kapitalkostnader	-1 103	-766	-1 240
Summa kostnader	-473 114	-475 423	-726 566
Finansiella poster	-28	-32	-48
Netto	-432 748	-435 036	-634 713

Utfallet för perioden januari till augusti 2023 visar en nettokostnad på 432,7 miljoner kronor. Under samma period 2022 var nettokostnaden 435,0 miljoner kronor.

Den största och mest väsentliga förändringen jämfört med samma period förra året för verksamhetens intäkter är bidrag från staten med flera som har ökat med 0,5 miljoner kronor. Anledningen till förändringen är högre ersättning från Migrationsverket än samma period föregående år.

För verksamhetens kostnader har de största och mest väsentliga förändringarna skett inom kategorierna personalkostnader, entreprenad och köp av verksamhet tillsammans med bidrag och transfereringar.

För personalkostnader har kostnaderna ökat och det handlar både om något fler årsarbetare i verksamheten än samma period föregående år och om lönerrevisionen mellan åren. För kostnadstypen entreprenad och köp av verksamhet beror de minskade kostnaderna på köp av färre externa platser i flera verksamheter jämfört med föregående år samma period (se volymer och nyckeltal).

För kostnadstypen bidrag och transfereringar beror de lägre kostnaderna på färre hushåll framför allt kopplat till utbetalat ekonomiskt bistånd. Antalet genomsnittliga biståndshushåll under januari till och med augusti 2023 är 757, att jämföra med samma period föregående år där antalet uppgår till 962.

4.1.2 Åtgärder med anledning av budgetavvikelse

I nedan tabell redogörs för poster som är svåra för nämnden att påverka och förutspå.

Vad?	Belopp (tkr)	Kommentar
Statsbidrag utsatta områden (KSF)	0	Ännu osäkert om något kommer användas till ordinarie verksamhet
Polismyndigheten	3 000	Avhopparverksamheten
Migrationsverket	14 500	Prognostiserad ersättning från Migrationsverket utifrån nuvarande information och förutsättningar. Avser ensamkommande barn och flyktingar från Ukraina. För ensamkommande barn får vi mindre pengar ju äldre de blir.
Övriga statsbidrag	0	Kommer fler, osäkert i vilken omfattning de kommer täcka ordinarie verksamhet heller inte
Försörjningsstöd	25 773	
Prognos på uppdragstagare	3 794	
Prognos personalkostnader	18 936	
Prognos inhyrd personal	-14 421	
Totalt	51 782	
Prognos augusti 2023	57 722	
Prognos exkl. ovanstående	5 940	

Om de poster som redovisas i tabellen ovan undantas lämnar nämnden ett överskott och inga åtgärder på övergripande nivå har i dagsläget tagits fram.

För de verksamheter och enheter som prognostiserar ett underskott har handlingsplaner upprättats. Handlingsplanerna innehåller en beskrivning av vilka åtgärder som måste vidtas för att minska underskottet samt vilka ekonomiska effekter det får för året. Effekterna i handlingsplanerna finns medräknade i den lämnade årsprognosen.

4.1.3 Övrig betydelsefull ekonomisk information

Statsbidrag

Nedan redogörs tilldelade statsbidrag och övriga bidrag som tilldelats och beaktats i den ekonomiska uppföljningen. Troligtvis kommer fler statsbidrag att tillkomma.

Statsbidrag	Belopp (mkr)
Subvention Familjehemsplaceringar	1,1
Avhoppare - bidrag polisen	3,2
Psykisk hälsa: suicidprevention	0,1
Psykisk hälsa: stärkt samverkan för personer med samsjuklighet	0,1
Psykisk hälsa: Handlingsplan & Kunskap	1,5
Bostad först	1,5
Psykisk hälsa: Ungdomsmottagning	0,1
God och nära vård	0,4
Summa	8,0

Intäkter från Migrationsverket

Intäktsprognosen från Migrationsverket avser främst återsökning avseende ensamkommande barn och unga.

Intäkter Migrationsverket	Belopp (mkr)	Verksamhet
Ensamkommande BoU	9,7	Flyktingåtgärder inkl Ensamkommande
Sjuka och funktionshindrade	0,3	Flyktingåtgärder
Sjuka och funktionshindrade	0,5	Försörjningsstöd
Ukraina	4,2	Flyktingåtgärder
Summa	14,7	

4.2 Investeringsuppföljning

Socialnämnden	Utfall period 2023	Budget 2023	Prognos 2023
Fleråriga projekt (6-projekt)	0	0	0
Årliga projekt (3-projekt)	-0,2	-3,0	-2,0
Totalt	-0,2	-3,0	-2,0

Socialnämnden har en investeringsbudget på 3 miljoner kronor för årliga projekt. Budgeten fördelas på investeringar för boenden på 1 miljon kronor och 2 miljoner kronor för verksamhetslokaler. Ett arbete ska påbörjas med att tydliggöra nämndens investeringsprocess så att äskande av investeringsmedel baseras på verkligt behov.

Tillsammans redovisar de årliga investeringsprojekten ett utfall för perioden 2023 på 0,2 miljoner kronor och ett sammantaget överskott prognostiseras på 1,0 miljoner kronor vilket är samma totalprognos som vid delår 1.

Se bilaga ”investeringsredovisning per projekt” för mer detaljer kring nämndens två årliga

5 Volymer och nyckeltal 2023

5.1 Volymer

Volymer	Augusti 2022	Augusti 2023	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023
Barn och unga					
Institution SoL, årsplatser exkl. ensamkommande	4	1	3	5	1
Institution LVU, årsplatser exkl. ensamkommande	10	5	9	9	6
- varav årsplatser SIS*	5	3	4	-	-
- varav årsplatser HVB*	5	2	5	-	-
Stödboende, exkl. ensamkommande	25	25	26	17	21
Familje- och jourhem, årsplatser exkl. ensamkommande	113	112	103	109	112
Vårdnadsöverflytt	39	41	40	36	41
* Budgeten separeras inte på SIS respektive HVB endast utfallet					
Vuxna utan beroendeproblematik					
<i>Vuxna - Våld i nära relation</i>					
Skyddat boende, årsplatser	4	5	6	8	4
Tillfälligt boende, årsplatser	3	2	2	5	2
Vuxna med psykisk funktionsnedsättning					
Boende i egen regi, årsboende	57	58	57	63	58
Boende i annan regi, årsboende	30	25	29	17	25
Tillfälligt boende i annan regi, årsboende	19	10	18	7	9
Boendestöd, antal insatser	265	222	284	350	240
Vuxna med beroendeproblematik					
InstitutionSoL, årsplatser	16	7	12	12	7
Institution LVM, årsplatser	6	4	6	8	6
Boende (utan HVB-tillstånd) årsplatser	28	11	26	17	11
Ekonomiskt bistånd					
Genomsnittligt antal biståndshushåll per månad	962	757	934	965	760
Andel hushåll som fått bistånd 10 månader och längre under de senaste 12 månaderna	Anges vid årsbokslut	Anges vid årsbokslut	46 %	44 %	Anges vid årsbokslut
Genomsnittlig biståndstid i månader under perioden	Anges vid årsbokslut	Anges vid årsbokslut	8	7	Anges vid årsbokslut
Flyktingmottagande					
Genomsnittligt antal biståndshushåll per månad	34	23	31	42	22
Genomsnittlig biståndstid i månader under perioden	Anges vid årsbokslut	Anges vid årsbokslut	5	6	Anges vid årsbokslut

5.2 Nyckeltal

Nyckeltal, resursmätt		Augusti 2022	Augusti 2023	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023
Barn och unga						
Institution SoL, årskostnad exkl. ensamkommande	tkr	1 240	1 239	1 366	1 490	1 413
Institution LVU, årskostnad exkl. ensamkommande	tkr	1 768	1 811	1 854	1 883	1 919
- varav årskostnad SIS*	tkr	2 383	2 328	2 536	-	-
- varav årskostnad HVB*	tkr	1 228	1 030	1 289	-	-
Stödboende SoL, årskostnad exkl. ensamkommande	tkr	763	483	503	615	524
Familje- och jourhem, årskostnad exkl. ensamkommande	tkr	493	530	465	469	509
Vårdnadsöverflytt	tkr	410	241	229	235	233
<i>* Budgeten avseende LVU är inte separerad på SIS respektive HVB</i>						
Vuxna utan beroendeproblematik						
<i>Vuxna - Våld i nära relation</i>						
Skyddat boende, årskostnad	tkr	933	633	787	898	658
Tillfälligt boende, årskostnad	tkr	248	221	299	272	219
Vuxna med psykisk funktionsnedsättning						
Kostnad per årsboende i egen regi	tkr	766	792	767	684	774
Kostnad per årsboende i annan regi	tkr	707	816	760	867	881
Tillfälligt boende i annan regi, årsboende	tkr	378	504	469	590	502
Vuxna med beroendeproblematik						
Institution SoL, nettokostnad per årsplats	tkr	677	818	716	854	757
Institution LVM, nettokostnad per årsplats	tkr	1 390	1 379	1 275	1 227	1 481
Boende (utan HVB-tillstånd) nettokostnad per årsplats	tkr	369	404	395	486	367
Ekonomiskt bistånd						
Genomsnittligt bistånd per månad i kronor	kronor	10 194	11 141	10 198	11 075	11 200
Flyktingmottagande						
Genomsnittligt bistånd per månad i kronor	kronor	12 670	15 578	12 503	13 790	15 400

Investeringsuppföljning delår 2 2023

Uppföljning och analys ettåriga investeringsprojekt

De årliga investeringsprojekten redovisar ett totalt utfall för perioden på 166 tusen kronor.

Tabell 1. Redovisning investeringsprojekt (i tusentals kronor)

Projekt	Budget	Prognos	Utfall	Avv Budget-Prognos	Avv Budget-utfall
40000 - SOC Investeringar Boenden	-1 000	0	0	1 000	1 000
40001 - SOC Lokaler personal	-2 000	-2 000	-166	0	1 834
Totalt	-3 000	-2 000	-166	1 000	2 834

40000 SOC investeringar boenden

Socialförvaltningen har boendelokaler för varierad verksamhet, så som träningsboende, anläggningsboende och boende med särskild service. Det årliga investeringsprojektet på 1,0 miljoner kronor finns för att säkerställa det löpande behovet av byggnationer och inventarier till socialförvaltningens boenden. Utfallet för perioden är 0 kronor och för året prognostiseras ett överskott på 1,0 miljoner kronor. Överskottet beror på att det för närvarande inte finns något behov av investeringskaraktär planerat för året.

Prognosen för projektet är en förbättring med 0,5 miljoner kronor jämfört med delår 1.

40001 SOC Lokaler personal

Total budget för investeringsprojektet uppgår till 2,0 miljoner kronor, utfallet för perioden är 0,2 miljoner kronor och helårsprognosen visar en budget i balans.

Socialförvaltningen har verksamhetslokaler för varierad verksamhet, så som öppen förskola, daglig sysselsättning och besökslokaler, utredningslägenhet och kontorsrum med interna mötesrum. Det årliga projektet finns för att säkerställa det löpande behovet av byggnationer och inventarier till socialförvaltningens verksamhetslokaler.

En större åtgärd är planerad att genomföras på Hans Stahles väg 5 där ungefär 150 medarbetare har sin arbetsplats och arbetsmiljön behöver förbättras. I samband med evakueringen av kommunhuset kommer enheterna för ekonomiskt bistånd och familjehemsenheten att flytta till Munkhättevägen 49, där delar av inventarierna i samband med upprustningen av lokalen kommer att bekostas av socialnämndens investeringsbudget enligt överenskommelse.

Anledningen till avvikelsen mellan prognos och periodens utfall är då investeringarna kommer att genomföras under kvarvarande månader av året.

Prognosen för projektet är en försämring med 0,5 miljoner kronor från delår 1, vilket främst har att göra med den tillkommande överenskommelsen kring inköp av inventarier i samband med flytt till Munkhättevägen 49.

Delår 2 2023						
Nämnd: Socialnämnden						
Antal årsarbetare, anställda		Augusti	Augusti	Utfall	Budget	Prognos
		2022	2023	2022	2023	2023
Gemensam verksamhet*	Antal årsarbetare	26,7	33,6	28,0	35,0	31,6
	Antal anställda	31,0	34,0	30,8	35,0	
Öppen förskola	Antal årsarbetare	10,0	10,2	10,0	10,0	10,2
	Antal anställda	17,0	16,0	13,8	10,0	
Barn och unga	Antal årsarbetare	194,5	199,4	199,3	217,0	196,5
	Antal anställda	382,0	408,0	384,5	217,0	
Vuxna utan beroendeproblematik	Antal årsarbetare	27,7	37,8	38,9	42,0	39,1
	Antal anställda	34,0	48,0	49,8	42,0	
Vuxna med psykisk funktionsnedsättning*	Antal årsarbetare	96,5	110,5	105,3	105,3	101,5
	Antal anställda	191,0	193,0	187,2	106,0	
Vuxna med beroendeproblematik	Antal årsarbetare	24,1	22,6	24,1	25,0	22,7
	Antal anställda	29,0	31,0	27,2	25,0	
Ekonomiskt bistånd samt Flyktingmottagande	Antal årsarbetare	60,2	68,3	64,8	66,0	62,1
	Antal anställda	70,0	89,0	80,0	66,0	
Summa	Antal årsarbetare	439,6	482,3	470,3	500,3	463,8
	Antal anställda	754,0	819,0	773,2	501,0	0,0

*Personligt ombud ingår i Vuxna med psykisk funktionsnedsättning delår av 2022

03 Ansökan om medel från brottsofferfonden

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner ansökan om fondmedel från Brottsofferfonden om 96 000 kr enligt bilaga, med inriktningen att utveckla krisstödsarbetet inom förebyggarenheten barn.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har varit drabbad av upprepade skjutningar med dödlig utgång. För att ytterligare stödja medborgarna vid händelse av dödligt våld behöver socialförvaltningens förebyggarenhet barn höja kompetensen hos personalen i arbetet med att tillhandahålla krisstöd.

Civilsamhällets organisationer, offentliga och privata verksamheter kan söka projektmedel från Brottsofferfonden. Projektets övergripande mål ska vara att öka kunskapen om brottsoffer eller att ge bättre bemötande och stöd till brottsoffer. Ansökan ska vara Brottsofferfonden tillhanda 1 oktober 2023.

Socialförvaltningen har sedan tidigare positiv erfarenhet av att enskild personal utbildats i krisstöd vid skjutning och vill därmed utbilda ytterligare personal inom förebyggarenheten barn. Utbildningen ska efterföljas av en reviderad krisplan, ändrade arbetssätt samt uppföljning av enhetschef. Utbildaren som anlitas är upphandlad och kvalificerad.

Ekonomiska konsekvenser

Utbildningssatsningen kommer enbart att genomföras om Brottsofferfonden beslutar att betala ut medlen till socialförvaltningen varvid inga negativa konsekvenser kan komma av ansökan.

Barnkonsekvensanalys

Ökad kompetens hos personalen som organiserar krisstöd vid dödsjutningar bidrar till ett bättre omhändertagande av de barn som direkt eller indirekt berörs av våldet.

Referens

Henrik Ekerot

henrik.ekerot@botkyrka.se**Mottagare**

Socialnämnden

Ansökan om medel från brottsofferfonden

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner ansökan om fondmedel från Brottsofferfonden om 96 000 kr enligt bilaga, med inriktningen att utveckla krisstödsarbetet inom förebyggarenheten barn.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har varit drabbad av upprepade skjutningar med dödlig utgång. För att ytterligare stödja medborgarna vid händelse av dödligt våld behöver socialförvaltningens förebyggarenhet barn höja kompetensen hos personalen i arbetet med att tillhandahålla krisstöd.

Civilsamhällets organisationer, offentliga och privata verksamheter kan söka projektmedel från Brottsofferfonden. Projektets övergripande mål ska vara att öka kunskapen om brottsoffer eller att ge bättre bemötande och stöd till brottsoffer. Ansökan ska vara Brottsofferfonden tillhanda 1 oktober 2023.

Socialförvaltningen har sedan tidigare positiv erfarenhet av att enskild personal utbildats i krisstöd vid skjutning och vill därmed utbilda ytterligare personal inom förebyggarenheten barn. Utbildningen ska efterföljas av en reviderad krisplan, ändrade arbetssätt samt uppföljning av enhetschef. Utbildaren som anlitas är upphandlad och kvalificerad.

Ekonomiska konsekvenser

Utbildningssatsningen kommer enbart att genomföras om Brottsofferfonden beslutar att betala ut medlen till socialförvaltningen varvid inga negativa konsekvenser kan komma av ansökan.

Barnkonsekvensanalys

Ökad kompetens hos personalen som organiserar krisstöd vid dödsjutningar bidrar till ett bättre omhändertagande av de barn som direkt eller indirekt berörs av våldet.

Bilagor

Bilaga1: Ansökan om medel från brottsofferfonden daterad 2023-08-17.

Referens

Christina Sehlén

christina.sehlen@botkyrka.se**Mottagare**

Brottsofferfonden

Ansökan om medel från brottsofferfonden

Projekt

Socialförvaltningen i Botkyrka kommun ansöker om 96 000 kr för att genomföra en utbildningsinsats i krisberedskap. Medlen avses att användas under det första halvåret 2024.

Projektbeskrivning

Bakgrund

I Botkyrka kommun finns tre särskilt utsatta områden. Kommunen har under närtid bland annat erfarit upprepade skjutningar med dödlig utgång, bränder och sprängningar. I flera fall är barn inblandade i dessa situationer, som anhöriga, brottsoffer och vittnen men även som bosatta i närområdet. Det har hänt att allvarliga incidenter inträffat samtidigt.

Socialförvaltningen ger stöd i form av fältverksamhet i de drabbade områdena, men ser ett behov av att erbjuda ett mer organiserat krisstöd. För att genomföra denna förändring krävs en kompetensförsörjning av områdessekreterare samt annan personal inom Förebyggarenheten barn.

Inom Förebyggarenheten barn arbetar områdessekreterare som gör trygghetskapande åtgärder i direkt anslutning till en skjutning, de möter barn och vuxna i kris och chock. De arbetar även i eftersvallen från en skjutning genom närvaro vid fritidsgårdar, skolor och andra mötesplatser. Genom att utöka kompetensen i denna personalgrupp kan ett organiserat krisstöd erbjudas, vilket såväl främjar bearbetningen av vad som skett men även kan verka brottsförebyggande.

I dagsläget arbetar sexton personer inom Förebyggarenheten barn. Tolv av dessa omfattas av behovet av kompetensförsörjning för att på ett nytt sätt organisera krisstöd vid särskilda händelser.

Syfte och målsättning med projektet

Syftet är att medborgarna ska få ett bättre krisstöd, genom att medarbetarna har ökad förmåga att organisera stödet efter svår händelse, ökad kunskap om olika krisreaktioner, kunskap om olika stödformer samt ökad färdighet att genomföra avlastande samtal.

Projektplan

- 12 medarbetare går utbildning i krisstöd och avlastande samtal à 2 dagar (2x8 timmar) i april 2024.
- Målgrupp är allmänheten som befunnit sig eller bor vid en plats där det skett en skjutning, samt anhöriga till någon som blivit skjuten.
- Utbildningssatsningen ligger som grund för en utveckling av enhetens arbetssätt. All personal kommer efter avslutad utbildning vara delaktig i att skapa ett mer organiserat arbete i akuta händelser. Enhetschef ansvarar för arbetet med att ta fram nya arbetssätt.
- Enhetens krisplan revideras efter de nya kunskaperna. Enhetschef är ansvarig för att detta genomförs.
- Den nya krisplanen ska vara sammanställd under oktober månad 2024.

Budget och beräknade kostnader

- Kostnad för utbildningen är 8000 kr/person sammantaget 96000 kr.
- Samtliga medel ska gå till utbildningskostnaden.

Redovisning/Uppföljning av projektet

- Enhetschef följer upp att samtliga medarbetare slutför utbildningen.
- Enhetschef ansvarar för att införa nya arbetssätt på enheten.
- Enhetschef ansvarar för att revidera krisplanen.

04 Rekvirering av påfyllnadsmedel kopplat till statsbidraget för subventioner av familjehemsplaceringar 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner att statsbidrag om 568 100 kr kronor rekquireras från Socialstyrelsen för subventioner av familjehemsplaceringar under 2023.

Sammanfattning

Socialstyrelsen utlyser påfyllnadsbidrag för subventioner av familjehemsplaceringar. Socialnämnden har redan erhållit stadsbidrag på 1 127 679 kr för 2023 och nu har möjligheterna till påfyllnadsbidrag som utlysts. Statsbidraget ingår i en satsning som pågår 2021 – 2023.

Syftet med statsbidraget och påfyllnadsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda. Statsbidraget ska bland annat användas till utbildning av medarbetare samt familjehem samt anställning av familjebehandlare inriktad på att stödja familjehemsplacerade barn och deras föräldrar.

Ärendet

Socialstyrelsen utlyser statsbidrag för subventioner av familjehemsplaceringar. Syftet med statsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda. Statsbidraget ska bland annat användas till utbildning av medarbetare och familjehem.

Tidigare år, 2021 samt 2022, har statsbidraget använts till att utveckla arbetet på familjehemsenheten, framför allt med en för Botkyrka ny behandlingsform vid placering. Barn, föräldrar och familjehem har erbjudits kvalificerad familjebehandling i komplexa ärenden samt vid behov kvalificerade umgängespersioner.

Påfyllnadsbidraget kommer användas till att ytterligare utveckla familjehemsarbetet i Botkyrka. Familjehemmen kommer erbjudas utbildning i bland annat hederproblematik, traumamedveten omsorg samt få möjlighet att träffas för erfarenhetsutbyte. En satsning på att erbjuda Mentorsfamilj kommer även genomföras.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Ansökan om statsbidraget medför inga ekonomiska konsekvenser förutsatt att återrapportering till berörd myndighet sker enligt anvisning.

Barnkonsekvensanalys

Placerade barn är en utsatt grupp i samhället. Genom att utveckla socialtjänstens arbete med dessa barn ökar möjligheterna till att de får sina behov tillgodosedda, och utvecklas jämlikt andra barn. Därmed anses beslutet att rekvirera dessa medel vara till barns bästa, och bidrar till positiva konsekvenser för de berörda barnen.

2023-07-20

Dnr: SN/2023:00172

Referens

Henrik Ekerot
henrik.ekerot@botkyrka.se

Mottagare

Socialnämnden

Rekvirering av påfyllnadsmedel kopplat till statsbidraget för subventioner av familjehemsplaceringar 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner att statsbidrag om 568 100 kr kronor rekvireras från Socialstyrelsen för subventioner av familjehemsplaceringar under 2023.

Sammanfattning

Socialstyrelsen utlyser påfyllnadsbidrag för subventioner av familjehemsplaceringar. Socialnämnden har redan erhållit stadsbidrag på 1 127 679 kr för 2023 och nu har möjligheterna till påfyllnadsbidrag som utlysts. Statsbidraget ingår i en satsning som pågår 2021 – 2023.

Syftet med statsbidraget och påfyllnadsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda. Statsbidraget ska bland annat användas till utbildning av medarbetare samt familjehem samt anställning av familjebehandlare inriktad på att stödja familjehemsplacerade barn och deras föräldrar.

Ärendet

Socialstyrelsen utlyser statsbidrag för subventioner av familjehemsplaceringar. Syftet med statsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda. Statsbidraget ska bland annat användas till utbildning av medarbetare och familjehem.

Tidigare år, 2021 samt 2022, har statsbidraget använts till att utveckla arbetet på familjehemsenheten, framför allt med en för Botkyrka ny behandlingsform vid placering. Barn, föräldrar och familjehem har erbjudits kvalificerad familjebehandling i komplexa ärenden samt vid behov kvalificerade umgängespersioner.

Påfyllnadsbidraget kommer användas till att ytterligare utveckla familjehemsarbetet i Botkyrka. Familjehemmen kommer erbjudas utbildning i bland annat hederproblematik, traumamedveten omsorg samt få möjlighet att träffas för erfarenhetsutbyte. En satsning på att erbjuda Mentorsfamilj kommer även genomföras.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Ansökan om statsbidraget medför inga ekonomiska konsekvenser förutsatt att återrapportering till berörd myndighet sker enligt anvisning.

Barnkonsekvensanalys

Placerade barn är en utsatt grupp i samhället. Genom att utveckla socialtjänstens arbete med dessa barn ökar möjligheterna till att de får sina behov tillgodosedda, och utvecklas jämlikt andra barn. Därmed anses beslutet att rekvirera dessa medel vara till barns bästa, och bidrar till positiva konsekvenser för de berörda barnen.

Expedieras till:

Socialstyrelsen

05 Kompetensförsörjningsplan 2024-2027

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner kompetensförsörjningsplanen för 2024–2027 och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Sammanfattning av ärendet

Varje nämnd ska årligen ta fram en plan för kompetensförsörjningen inom förvaltningen under den kommande planperioden. Syftet med kompetensförsörjningsplanen är att klargöra behoven inom nämndens verksamheter. Planen ger också underlag till den övergripande sammanställningen av kommunens totala kompetensförsörjningsbehov som ingår mål- och budgetprocessen.

Kompetensförsörjningsplanen utgår från en analys av verksamhetens behov, medborgarnas behov och rättigheter samt förvaltningens omvärldsanalys. I socialförvaltningens plan för perioden 2024–2027 lyfts bland annat utmaningar med att attrahera och rekrytera såväl medarbetare som chefer. För att möta utmaningarna kommer förvaltningen fortsätta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare bland annat genom fortsatt utveckling av ledarskapskulturen samt en översyn av löneläget för våra bristyrkesgrupper såsom socialsekreterare och enhetschefer.

Ekonomiska konsekvenser

De aktiviteter som föreslås i planen ryms inom budgetramen. Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser. Förvaltningen ser dock att utmaningen med att attrahera och rekrytera kan påverka ekonomin så till vida att konsulter i högre sträckning kan behöva användas.

Socialnämnd

Socialförvaltningen

Kod: 1.1.6.2

Åsa Olsen

Dnr: SN/2023:00314

Tjänsteskrivelse - Kompetensförsörjningsplan 2024-2027

Förslag till beslut

- Socialnämnden godkänner kompetensförsörjningsplanen för 2024–2027 och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Sammanfattning av ärendet

Varje nämnd ska årligen ta fram en plan för kompetensförsörjningen inom förvaltningen under den kommande planperioden. Syftet med kompetensförsörjningsplanen är att klargöra behoven inom nämndens verksamheter. Planen ger också underlag till den övergripande sammanställningen av kommunens totala kompetensförsörjningsbehov som ingår mål- och budgetprocessen.

Kompetensförsörjningsplanen utgår från en analys av verksamhetens behov, medborgarnas behov och rättigheter samt förvaltningens omvärldsanalys. I socialförvaltningens plan för perioden 2024–2027 lyfts bland annat utmaningar med att attrahera och rekrytera såväl medarbetare som chefer. För att möta utmaningarna kommer förvaltningen fortsätta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare bland annat genom fortsatt utveckling av ledarskapskulturen samt en översyn av löneläget för våra bristyrkesgrupper såsom socialsekreterare och enhetschefer.

Ekonomiska konsekvenser

De aktiviteter som föreslås i planen ryms inom budgetramen. Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser. Förvaltningen ser dock att utmaningen med att attrahera och rekrytera kan påverka ekonomin så till vida att konsulter i högre sträckning kan behöva användas.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse – Kompetensförsörjningsplan 2024-2027, 2023-08-25
- Kompetensförsörjningsplan 2024-2027

Fastställd av

Socialdirektör, Charlotte Lagerkvist

HR-chef, Åsa Olsen

Skickas till

Kommunstyrelseförvaltningen

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Kompetensförsörjningsplan 2024 – 2027 Socialförvaltningen

BOTKYRKA
KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Kompetensförsörjningsplanen	3
Attrahera och rekrytera.....	3
Aktiviteter:.....	4
Heltid som norm	4
Kompetensutveckling, karriär och omställning.....	5
Kompetensutveckling	5
Karriär.....	5
Aktiviteter:.....	6
Nyttja tekniken smart	6
Aktiviteter:.....	7
Arbetsmiljö, hälsa och jämlikhet	7
Aktiviteter:.....	8
Lönestruktur inom budgetram	8
Aktiviteter:.....	9
Förlängt arbetsliv	9
Aktiviteter:.....	9
Sök nya samarbeten	9
Aktiviteter:.....	10
Chefs- och ledarförsörjning	10
Aktiviteter:.....	11

Inledning

För att säkerställa kommunens strategiska behov av såväl kompetensutveckling, lönebildning och övriga viktiga insatser i kompetensförsörjningen ska varje nämnd årligen ta fram en kompetensförsörjningsplan. Nämndernas kompetensförsörjningsplaner analyseras och sammanställs till ett kommunövergripande medskick till mål- och budgetprocessen. Riktlinje för kompetensförsörjningsplanering (KS/2019:358).

Botkyrkas väg fram - för att möta kompetensutmaningen

För att vi ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder god välfärd och service till Botkyrkaborna är den politiska målsättningen att vi:

- har en arbetsgivarpolitik som gör att medarbetare och chefer mår bra och trivs med sitt arbete
- erbjuder goda villkor och en bra arbetsmiljö
- knyter till oss och behåller kompetenta medarbetare som ges möjlighet att utvecklas inom organisationen
- tar tillvara medarbetarnas engagemang, kompetens och kreativitet
- litar på medarbetarnas förmåga att tillsammans förbättra verksamheterna
- har en sammansättning av medarbetare och chefer som speglar befolknings-sammansättningen i kommunen
- erbjuder heltid till medarbetare som önskar

Omvärldsanalys i relation till förvaltningens verksamhet

Behovet av kompetensförsörjning analyseras utifrån verksamhetens behov och medborgarens rättigheter i relation till rådande omvärldstrender;

- Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser för olika yrkesgruppen
- Demografi
- Politiska beslut
- Digitalisering

Kompetensförsörjningsplanen

Attrahera och rekrytera

För att framgångsrikt kunna erbjuda framtidens socialtjänst behöver socialförvaltningen ställa om till ett ännu mer förebyggande arbete. Detta ställer krav på andra arbetssätt och därmed andra kompetenser. Under 2024 ska förvaltningen utreda och förbereda sig för de förändringar som detta kräver.

Ett kommunövergripande arbete med arbetsgivarvarumärket pågår, där förvaltningen tydligt vill visa vad som gör oss till en attraktiv arbetsgivare och varför man ska jobba på Socialförvaltningen i Botkyrka kommun. Fokus kommer att läggas på de mest svårrekryterade yrkeskategorierna och i synnerhet socialsekreterare, då det fortsatt är en utmaning att attrahera medarbetare till förvaltningen. Här bidrar förvaltningens arbete med att skapa och konkretisera "din bästa arbetsplats" för medarbetarna till attraktionskraften.

Ytterligare åtgärder för att attrahera är arbetet med att skapa ett förhållningssätt och strukturellt möjliggöra för kandidaterna att söka internt. Attrahera kommer således bli en del i det fortsatta arbetet med att behålla. Istället för att medarbetarna söker sig till andra

arbetsgivare vill förvaltningen skapa möjligheten för våra medarbetare att kunna vara kvar och utvecklas inom Socialförvaltningen.

Förvaltningen avser att utreda om utökad administrativt stöd kan avlasta i verksamheterna och möjliggöra en hållbar kompetensförsörjning.

Under hösten 2022 genomfördes en stor rekryteringskampanj för att tillsätta de 15 personer utifrån den utökade ramen under föregående budgetår. Utvärderingen av kampanjen visade att den var lyckad och ökade inflödet av kandidater samt ökade intresset för förvaltningens arbete.

Socialförvaltningen har stöd av kommunens rekryteringscenter gällande tillsvidarejänster och i viss mån övriga tjänster. Förvaltningen har fortsatt en utmaning i att attrahera kandidater med rätt kompetens och att sänka personalomsättningen till en hållbar nivå. Det finns fortsatt en viss påverkan på arbetsmarknaden efter pandemin där omsättningen har eskalerat och lönebildningen drivs på. Det blir en särskild utmaning när kraven på våra insatser ökar samtidigt som ekonomin kommande år tydligt blir mer ansträngd.

Att utveckla samarbetet med Stockholms universitet, Södertörns högskola och Marie Cederschiöld högskola är ett prioriterat arbete. Syftet är att tillvarata VFU-studenter till att övergå till studentmedarbetare under studierna och därefter få möjlighet till sommararbete eller tidsbegränsad anställning. På så vis skolar förvaltningen in studenterna till att få erfarenhet och bli mer anställningsbara inom verksamheterna. Förvaltningen ökar sin attraktivitet som arbetsgivare.

Aktiviteter:

- Se över förvaltningens del i arbetet med arbetsgivarvarumärket för att öka attraktiviteten och marknadsföra "Vår bästa arbetsplats". *HR-funktion tillsammans med central HR och verksamhetschefer*
- Fortsatt samarbete med rekryteringscenter för förändrat arbets sätt gällande rekrytering. *HR-funktion tillsammans med RC och verksamhetschefer*
- Fortsatt utveckling av att attrahera och rekrytera medarbetare från VFU till studentmedarbetare och vidare till sommararbete/tidsbegränsade anställningar. *HR-funktion tillsammans med relevanta chefer och medarbetare från SUE*

Heltid som norm

"Heltid som norm" har beslutats genom en överenskommelse mellan fackförbundet Kommunal och SKR (Sveriges kommuner och regioner). Syftet är att förbättra jämställdheten och för att möta rekryteringsutmaningarna som väntar framöver.

Socialförvaltningen har alltså en hög andel heltidsanställda, 98,7% för månadsavlönade och 99,1% för tillsvidareanställda. Socialförvaltningen ser inte att effektiviseringskraven kommer att förhindra heltid som norm då alla tjänster som utlyses alltid är heltidstjänster, undantaget vid vissa tidsbegränsade anställningar.

Kompetensutveckling, karriär och omställning

Kompetensutveckling

Digitala och fysiska introduktioner på både på förvaltningsnivå och enhetsnivå är en viktig del av handlingsplanen för arbetsmiljö. Återkoppling från både avslutssamtal samt i enkäter visar att förvaltningen behöver ha en tydlig och strukturerad plan med när, var och hur olika delar ska introduceras för den nya medarbetaren. En god introduktion skapar en tydlig bild av förvaltningen, vilka förväntningar som arbetsgivaren har på de anställda, rättigheter, skyldigheter samt att man synliggör kommunens policy och riktlinjer för arbetsmiljö och medarbetarskap.

Socialförvaltningen har under 2023 tagit fram och genomfört en förvaltningsövergripande introduktion för att välkomna nya medarbetare till förvaltningen. Verksamheterna har arbetat med att förändra och förankra sina specifika introduktioner som finns tillgängliga på förvaltningens intranät. Introduktion för chefer är under arbete för att stödja nya chefer i sin roll.

Förvaltningen har en gedigen utbildningstrappa där medarbetaren erbjuds utbildningar redan som nyanställd, med syftet att stärka hen i sin yrkesroll som medarbetare på socialförvaltningen.

Årligen ansöker socialförvaltningen om medel från kommunens särskilda kompetenssatsning när förvaltningens behov sammanfaller med uppställda kriterier. Ansökan för 2024 riktar in sig på insatser inom förebyggande samt motiverande arbete utifrån inflödet av unga kriminella och att stärka våra medarbetare att möta våra medborgare med fler komplexa behov. Förvaltningen vill därför fortsätta att kompetenshöja de medarbetare som arbetar mot unga kriminella med relevanta metoder för att förebygga kriminalitet och motivera till ett liv utanför detta, KRIS-stödjarutbildning samt kompetenshöjning för våra medarbetare om samsjuklighet.

Tidigare identifierade utbildningar som förvaltningen behöver fortsätta utbilda medarbetarna i ligger inom ramen för bemötande och förhållningssätt, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld.

Den nya socialtjänstlagen träder i kraft 2024. För att ge handläggarna rätt förutsättningar i arbetet kommer kompetenshöjande insatser kopplat till detta att genomföras under 2024. Lagen har ett tydligare barnrättsperspektiv samt ställer nya krav på att kommunerna bland annat arbeta mer förebyggande.

Karriär

Under 2023–2024 kommer en kartläggning påbörjas inom förvaltningen med syfte att kartlägga möjligheterna om intern yrkesväxling. Syftet är att utreda om det finns en karriärmöjlighet genom att bredda kompetenserna hos medarbetare som vill vidare till nya uppdrag inom förvaltningen samt för att stärka samarbetsytorna mellan verksamhetsområdena. Sedan tidigare finns tydliga karriärtrappor där man utvecklas uppåt.

Syftet är att skapa en struktur för intern rörlighet för att behålla kompetens.

Karriärtrappa inom myndighet: Socialsekreterare, förste socialsekreterare, enhetschef, verksamhetschef, IFO-chef, förvaltningsdirektör

Karriärtrappa inom öppenvården: Behandlare, arbetsledare, enhetschef, verksamhetschef, IFO-chef, förvaltningsdirektör

Förvaltningen avser att utreda möjligheten till ytterligare karriärsteg för att få så vis bredda möjligheten för medarbetare att utveckla sig.

Behov av samarbete med vård- och omsorgsförvaltningen och kringliggande kommuner ska utredas för att öka samarbeten och synergieffekter av gemensamma insatser.

Aktiviteter:

- Utveckla introduktionen för chefer. *Stödfunktionerna*
- Se över möjligheterna att i första hand ta vara på intern kompetens vid vakanser som en möjlighet till karriärbreddning. *HR-funktion tillsammans med verksamhetschefer*
- Genomföra de behov av utbildningar verksamheterna har identifierat och prioriterat. *Verksamheterna tillsammans med SUE*

Nyttja tekniken smart

Förvaltningen erbjuder redan idag ett flertal digitala e-tjänster för medborgarna samt medarbetarna att nyttja såsom e-anmälningar för oro för barn och unga samt e-anmälningar för ekonomiskt bistånd. Detta för att öka tillgängligheten för våra medborgare samt en möjlighet till effektivisering där frigjorda resurser kan möta upp utmaningen med ökade behov när vi samtidigt har svårt att rekrytera kompetens. Förvaltningen har idag 39 digitala e-tjänster varav 29 riktar sig mot våra medborgare.

Där möjlighet finns att använda digitala stöd för klienter i syfte att fungera bättre i vardagen bör detta utredas om användning i våra verksamheter kan vara aktuell.

Regeringens beslut att tillåta automatiserade beslutsprocesser som statliga myndigheter redan har kommer ge förvaltningen ytterligare möjlighet att frigöra tid för andra insatser. Automatiserat beslutsfattande får bara införas så länge det inte strider mot annan lagstiftning.

Det pågår ett stort arbete i Sveriges kommuner, regioner och statliga myndigheter för att skapa samordningsytor dem emellan där det finns säkra ytor för kommunikation. Detta kommer i sin tur ställa ytterligare krav på förvaltningen att möta upp detta.

Digital kompetens inom förvaltningen

Framtidens socialtjänst kommer på en flerårsbasis behöva ställa ännu högre krav på teknisk kompetens och förståelse utifrån att samhället i stort går mot ännu mer digitaliserade processer. Kompetensutveckling för medarbetarna kan komma att ses över för smart samt korrekt användning av tekniken i syfte att uppnå den tidseffektivisering som eftersträvas.

Med en ökning av de digitala verktygen påverkas även förvaltningens lokala IT. En översyn av resurser i förhållande till systemstöd kommer behöva ses över då tid och resurser sparas på annat håll i förvaltningen.

Aktiviteter:

- Se över behovet av utbildning i de digitala verktygen som förvaltningen tillhandahåller. *IT-enheten*
- Proaktivt se över möjligheterna till digital utveckling i förvaltningens verksamheter. *IT-enheten*

Arbetsmiljö, hälsa och jämlikhet

I den årliga uppföljningen av systematiskt arbetsmiljöarbete på förvaltningen har man identifierat följande områden att arbeta med framåt:

- *Strukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet för att möjliggöra "din bästa arbetsplats"*
Följa upp det strukturerade arbetet med arbetsmiljön via systemstödet SAM och "din bästa arbetsplats" för medarbetarna
- *Hot och våld samt otillbörlig påverkan*
Följa upp arbetet med verksamheternas lokala hot- och våldsplaner samt arbetet med otillbörlig påverkan
- *Arbetsskador och tillbud*
Fortsatt utbildning för chefer
- *Introduktion*
Följa upp upplevelsen av den nya förvaltningsintroduktionen samt verksamheternas arbete med den lokala introduktionen. Göra klart chefsintroduktionen under hösten 2023

Socialförvaltningens utfall inom ramen för personalstatistik kopplat till arbetsmiljö fortsätter visa goda resultat:

	2023	2022
Sjukfrånvaro totalt (%):	6,8	7,4
Sjukfrånvaro dag 1-14 (%):	1,9	2,7
Personalomsättning, avslutade (%):	9,6	10,9

	2022	2021
Medarbetarundersökning TI* (%):	78	72
Medarbetarundersökning HME* (%):	81	76
Medarbetarundersökning ledarskap (%):	84	82

* TI = Totalindex, HME = Hållbart medarbetarengagemang

Det goda resultatet är en konsekvens av det arbete som verksamheten målmedvetet bedrivit för att öka medarbetares trivsel och välmående med målet att skapa "Din bästa arbetsplats" för medarbetarna. En god förutsättning för en attraktiv arbetsplats.

Aktiviteter:

- Områden att arbeta vidare med inom arbetsmiljö: "Din bästa arbetsplats", struktur för arbetsmiljöarbetet, hot och våld, otillbörlig påverkan samt introduktion. *HR-funktionen, säkerhetssamordnaren och verksamhetscheferna*

Lönestruktur inom budgetram

Botkyrka kommun har som övergripande löneprincip att inte vara löneledande men ha en god struktur i förhållande till närliggande kommuner. En tydlig förändring sedan våren 2023 är att kandidater hos våra bristyrken såsom enhetschefer och handläggare har krav på högre ingångslöner. Då Botkyrka är en kommun med utmaningar är högre medellön en viktig faktor att se över vid rekrytering av våra bristyrken. Förvaltningen ser ett tydligt behov att satsa på våra bristyrken för att kunna attrahera och behålla kompetens.

Tabellerna nedan visar genomsnittlig lön för socialsekreterare och enhetschefer inom socialförvaltningen och andra förvaltningar som har jämförbara grupper. Det finns ingen tillgänglig statistik för jämförelse med andra kommuner.

Genomsnitt lön	AID	Förvaltning
40 023 kr	351008 Socialsekr, barn och unga	Soc
35 057 kr	351009 Socialsekr, ek bistånd	Soc
38 429 kr	351010 Socialsekr övr	Soc
37 263 kr	351012 Socialsekr biståndsbedömare	Vof

Jämförelsen mellan grupper i kommunen visar att socialsekreterare inom myndighetsutövning barn och unga fortsatt ligger på en något högre lönenivå och socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd ligger något lägre likt föregående år. Vård- och omsorgsförvaltningens socialsekreterares löner ligger under två av socialförvaltningens tre socialsekreterargrupper.

Genomsnitt lön	AID	Befattning	Förvaltning
55 772 kr	103510	Enhetschef	Soc
	Ledning IFO		
54 000 kr	103512	Enhetschef	Soc
	Ledning socialpsykiatri		
53 493 kr	103511	Enhetschef	Vof
	Ledning äldreomsorg		
52 787 kr	103512	Ledning funktionsnedsättning	Vof
51 125 kr	103512	Ledning funktionsnedsättning	Avux

Enhetschefernas löner inom socialförvaltningen ligger fortsatt över motsvarande förvaltningars enhetschefer. Förvaltningen kan dock konstatera att lönerna för chefer inom individ- och familjeomsorg (IFO) ligger något för lågt.

Aktiviteter:

- Göra tydliga prioriteringar inom ram. *HR-funktionen och utökad ledningsgrupp*
- Lyfta tydliga behov vidare för särskilda satsningar utom ram, satsning behövs för förvaltningens socialsekreterare. *HR-funktionen och utökad ledningsgrupp*

Förlängt arbetsliv

I takt med att medellivslängden ökar höjs pensionsåldern och arbetslivet förlängs. Erfarna medarbetare har värdefull kompetens förvaltningen behöver för att möta kompetensutmaningen.

Socialförvaltningen har en period av 10 år framöver med en något högre andel medarbetare än normalt som kommer gå i pension.

För att kunna behålla den kompetens som de seniora medarbetarna besitter kommer det under 2023–2024 arbetas fram ett underlag där vi med hjälp av seniora mentorer vill skapa möjligheter till regelbundet stöd för unga och/eller nyexaminerade socionomer.

Aktiviteter:

- Ta fram en plan för att tillvarata medarbetare som går i pension för arbete på timmar samt som seniora mentorer. *HR-funktionen och verksamhetscheferna*

Sök nya samarbeten

Att undersöka möjligheter för samarbete över geografiska och organisatoriska gränser är ett sätt att utveckla välfärden. Det handlar om att samarbeta över och inom enhets-, förvaltnings-, kommun och regiongränser i syfte att exempelvis dela på resurser och kompetenser.

Civilsamhället har annan kunskap, närhet och andra perspektiv som den kommunala verksamheten ibland saknar. Därför är dessa samarbeten nödvändiga. Medborgarens behov ska vara i centrum och arbetet ska utgå från det medborgerliga behovet och perspektivet.

Socialförvaltningen arbetar fortsatt med att öka och stärka civilsamhällessamverkan. Bland annat genom att ingå fler avtal och partnerskap, genom fortsatt engagemang och deltagande i de kommungemensamma arbetet i civilsamhällesfrågorna och genom information till verksamheten om vikten av samverkan och hur man kan initiera samverkan i verksamheten. Exempel på förvaltningens arbete med civilsamhällessamverkan är bland annat ett IOP-avtal (idéburet offentligt partnerskap) med kompis Sverige samt ett avtal om strategiskt partnerskap mellan Botkyrka kommun och Södertörns Högskola för att bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Aktiviteter:

- Följa upp och utveckla de samarbeten som finns idag och informera förvaltningen kontinuerligt om möjligheterna gällande samverkan med civilsamhället. *Stöd- och utvecklingsenheten och verksamhetscheferna*

Chefs- och ledarförsörjning

Inom offentlig sektor finns ett enormt rekryteringsbehov av chefer. Sveriges kommuner och regioner (SKR) prognosticerade år 2018 att det behövs rekryteras drygt 28 000 chefer inom välfärdssektorn fram till år 2026.

Kommunen och socialförvaltningen har ett starkt fokus på ledarskapet där målet är att vi ska vara en attraktiv och hållbar arbetsplats för våra ledare och chefer. Förvaltningen såväl som kommunen har för närvarande en högre personalomsättning bland våra chefer jämfört med våra medarbetare vilket gör att detta är en utmaning. Förvaltningen kommer fortsatt ha fokus på ledarskapet för att ge våra chefer de bästa förutsättningar för sitt ledarskap, där ledarplattformen och kärnan i Brené Browns forskning om mod och sårbarhet utgör stommen för detta. Det finns utmaningar i att våga ta sin roll och veta vilket mandat man har som chef. En sammanhållen och utvecklad introduktion för chefer kommer tas fram för att säkerställa att alla chefer snabbt kommer in i förvaltningens ledarkultur, processer och rutiner.

En del i arbetet med chefernas förutsättningar är förvaltningens strävan att alltid säkerställa att antal medarbetare per chef är balanserade utifrån uppdrag och verksamhet. Detta kommer framledes bli en utmaning kopplat till kommunernas utökade uppdrag i kombination med ekonomiska utmaningar.

Ledarutbildning inom kommunen

Kommunens ledarskapsprogram som erbjuds alla nya chefer utgår ifrån ledarplattformen och vår värdegrund. Genom detta erbjuds alla nya chefer ett bra chefstöd med syfte att ge dem bra förutsättningar för att kunna leda och fördela arbetet, våga ta sitt mandat som chef med verksamhetsnära beslut och följa de politiskt fattade besluten.

Kommunen har startat upp två nya ledarprogram under 2023 som vänder sig till chef över chefer samt leda utan att vara chef. Socialförvaltningen har för avsikt att anmäla medarbetare till båda utbildningarna. Vidare kommer förvaltningen att genomföra "Leda

utan att vara chef” i egen regi för samtliga förste socialsekreterare under hösten 2023 för att stärka dem i sin ledarroll.

Ledarskapsforum

Inom Botkyrka kommun erbjuds ett chefsförebredande ledarskapsprogram, Ledarskapsforum. Ledarskapsforum är ett samarbete med Huddinge kommun, Södertälje kommun samt Södertörns Brandförsvarsförbund och pågår i ett år för utvalda deltagare. Botkyrka kommun har medverkat i detta utvecklingsprogram sedan 2017 och det genomförs vartannat år.

Socialförvaltningen har ett högt antal sökanden till forumet varje år vilket förvaltningen ser som ett gott tecken på viljan att utvecklas och drivet att ta ett ledarskap. Det är helt nödvändigt att ta tillvara och utveckla den kompetens som finns inom förvaltningen för att försörja oss med framtida ledare.

Aktiviteter:

- Säkerställ anmälan till de olika ledarutbildningarna /programmen. *HR-funktionen och verksamhetscheferna*
- Systematisera och dokumentera aggregerade avslutssamtal med chefer som slutar. *HR-funktionen*

06 Yttrande över revisionskrivelse 2023-04-11 med revisionsrapport – Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förslag till yttrande enligt bilaga till tjänsteskrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

De förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomförde 2020 en granskning av socialnämndens intrångsskydd och IT-säkerhet. PwC har under 2023, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun, genomfört en uppföljande granskning av 2020 års granskning och resultat samt om nämnden åtgärdat de rekommendationer som lämnades. Den uppföljande granskningen visar att socialnämnden delvis åtgärdat de rekommendationer som lämnats, men att nämnden inte helt säkerställer en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem.

Utifrån granskningsresultaten rekommenderas nämnden genomföra ytterligare två åtgärder – stärka kunskapen inom socialnämnden för att kunna ställa krav på leverantören och kontrollera att avtalade rutiner uppfylls samt upprätta ett styrdokument för hur dokument som rör IT-säkerhet löpande ska revideras och versionshanteras.

Socialnämnden har ombetts yttra sig över de rekommenderade åtgärder som föreslås. Yttrandet ska efter beviljat anstånd vara revisorerna tillhanda senast 2023-09-30. I det föreslagna yttrandet redogör förvaltningen för två åtgärder som genomförs och planeras att genomföras som en följd av granskningen, som exempelvis utbildningssatsning inom socialförvaltningens IT-enhet.

Med genomförandet av dessa åtgärder samt vidmakthållande av det som redan idag fungerar bra är den samlade bedömningen att socialnämnden framöver helt säkerställer en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem

Barnkonsekvensanalys

Beslutet innebär inga konsekvenser för barn.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Bilagor

Yttrande över revisionskrivelse 2023-04-11 med revisionsrapport –
Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Revisionsrapport uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Revisionskrivelse uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-
säkerhet daterad 2023-04-11

Expedieras till:

Kommunfullmäktiges revisorer
Kommunfullmäktige

Referens
Henrik Ekerot
henrik.ekerot@botkyrka.se

Mottagare
Socialnämnden

Yttrande över revisionskrivelse 2023-04-11 med revisionsrapport – Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förslag till yttrande enligt bilaga till tjänsteskrivelsen.

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomförde 2020 en granskning av socialnämndens intrångsskydd och IT-säkerhet. PwC har under 2023, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun, genomfört en uppföljande granskning av 2020 års granskning och resultat samt om nämnden åtgärdat de rekommendationer som lämnades. Den uppföljande granskningen visar att socialnämnden delvis åtgärdat de rekommendationer som lämnats, men att nämnden inte helt säkerställer en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem.

Utifrån granskningsresultaten rekommenderas nämnden genomföra ytterligare två åtgärder – stärka kunskapen inom socialnämnden för att kunna ställa krav på leverantören och kontrollera att avtalade rutiner uppfylls samt upprätta ett styrdokument för hur dokument som rör IT-säkerhet löpande ska revideras och versionshanteras.

Socialnämnden har ombetts yttra sig över de rekommenderade åtgärder som föreslås. Yttrandet ska efter beviljat anstånd vara revisorerna tillhanda senast 2023-09-30. I det föreslagna yttrandet redogör förvaltningen för

två åtgärder som genomförs och planeras att genomföras som en följd av granskningen, som exempelvis utbildningsåtgärder inom socialförvaltningens IT-enhet.

Med genomförandet av dessa åtgärder samt vidmakthållande av det som redan idag fungerar bra är den samlade bedömningen att socialnämnden framöver helt säkerställer en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem

Ärendet

Bakgrund

Revisorerna i kommunen har tidigare uppmärksammat att risker och hot från det framväxande digitala landskapet, cyberrisker, får ökad uppmärksamhet från både företag och myndigheter. Detta främst orsakat av de senaste årens snabba digitala utveckling med följande exponering mot internet samt ökad användning av smartphones och andra bärbara enheter hos medarbetare, både privat och i yrkeslivet. Utifrån det genomfördes 2020 en granskning av bland annat socialnämndens intrångsskydd och IT-säkerhet. Under 2023 har kommunens revisorer, via PwC, genomfört en uppföljande granskning. Resultaten av den granskningen presenterades i en revisionsrapport under april 2023.

Granskningens resultat

Den uppföljande granskningen visar att socialnämnden åtgärdat två av de fyra rekommendationerna som kommunens revisorer lämnade i granskningen 2020. Socialnämnden har utbildat samtliga användare i verksamhetssystemet Procapita. Utbildningen tar bland annat upp informationssäkerhet och är ett krav för att användare ska få arbeta i systemet. Socialnämnden har även dokumenterat beroendet mellan systemet och stödsystemen, för att uppmärksamma eventuella sårbarheter i behörighetshanteringen.

Revisionen slår dock fast att socialnämnden har ytterligare två rekommendationer som behöver åtgärdas för att helt säkerställa en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem. Det rör sig om att stärka kunskapen inom socialnämnden för att kunna ställa krav på leverantören och kontrollera att avtalade rutiner uppfylls. Den andra rekommendationen som inte fullt ut är

åtgärdad är att nämnden upprättar ett styrdokument för hur dokument som rör IT-säkerhet löpande ska revideras och versionshanteras.

Förvaltningens bedömning och förslag till yttrande

För att förbättra kvaliteten ytterligare och säkerställa att socialnämnden når en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem, genomförs två aktiviteter. För att öka kunskapen inom nämnden, avseende kravställning på leverantör av system, har en medarbetare inom socialförvaltningens IT-enhet under våren 2023 genomgått en särskild utbildning. Med det genomfört bedöms nämnden ha stärkt sin egen kompetens, men är fortsatt beroende av centralt stöd inom kommunen i frågorna och avvaktar närmare beskrivning hur och när detta kommer att ske.

Vidare kommer nämnden att upprätta ett styrdokument för hur dokument som rör IT-säkerhet löpande ska revideras och versionshanteras. Styrdokumentet kommer att vara upprättat senast 2023-09-30.

Åtgärderna beskrivs mer utförligt i det bifogade förslaget till yttrande.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet innebär inga konsekvenser för barn.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Bilagor

Yttrande över revisionskrivelse 2023-04-11 med revisionsrapport – Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Revisionsrapport uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Revisionskrivelse uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet daterad 2023-04-11

Expedieras till:

Kommunfullmäktiges revisorer
Kommunfullmäktige

Yttrande över revisionskrivelse 2023-04-11 med revisionsrapport – Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Socialnämnden har ombetts yttra sig över revisionskrivelse med revisionsrapport - Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet. Nedan yttrar sig socialnämnden om revisorernas rekommenderade åtgärder som kvarstår och hur nämnden säkerställer en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem.

Kunskap inom socialnämnden att kunna ställa krav på leverantören och kontrollera att avtalade rutiner uppfylls

För att stärka den egna kompetensen inom socialnämnden har en medarbetare inom förvaltningens IT-enhet genomgått särskild utbildning. Utbildningen genomfördes under våren 2023. Nämnden är fortsatt beroende av centralt stöd inom kommunen i dessa frågor och avvaktar närmare beskrivning av hur och när detta kommer att ske. I och med utbildningen har socialnämnden stärkt den egna kompetensen inom området och lagt en bra grund till det fortsatta samarbetet med centrala funktioner i kommunen.

Upprätta styrdokument för hur dokument som rör IT-säkerhet löpande ska revideras och versionshanteras

Styrdokumentet kommer att upprättas av socialförvaltningens IT-enhet. Dokumentet kommer lista alla dokument som rör IT-säkerhet inom förvaltningen och tydliggöra vem som äger dokumentet och därmed ansvarar för att revidera och versionshantera det. Styrdokumentet revideras fyra gånger per år och kommer att vara upprättat senast 2023-09-30.

Slutsats

Som den uppföljande granskningen visar bedöms socialnämnden åtgärdat två av fyra rekommendationer som revisorerna lämnade vid granskningen 2020 - Utbildning för samtliga användare i verksamhetssystemet och dokumenterat beroendet mellan systemet och stödsystemen, för att uppmärksamma eventuella sårbarheter i behörighetshanteringen.

Det finns redan idag många saker som fungerar bra i socialnämndens arbete med IT-säkerhet. Socialnämnden har tagit till sig av slutsatserna i granskningen och de rekommendationer som ges. Utifrån dessa har nämnden vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten ytterligare och därmed säkerställa att socialnämnden kommer till rätta med de funna bristerna. Åtgärderna som socialnämnden genomför och planerar att genomföra beskrivs i texten ovan.

Med genomförandet av dessa åtgärder samt vidmakthållande av det som redan idag fungerar bra är den samlade bedömningen att socialnämnden framöver helt säkerställer en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem.

Uppföljande granskning

Botkyrka kommun

April 2023

Jörn Wahlroth

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en uppföljande granskning av under år 2020 genomförda granskningar; Granskning av tillsynsverksamheten (miljö- och hälsoskyddsnämnden), Granskning av fastighetsunderhåll (teknik- och fastighetsnämnden) och Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet (vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, samt utbildningsnämnden).

Uppföljningen har syftat till att följa upp tidigare granskningar med avseende på nedanstående revisionsfrågorna:

- Vad har åtgärdats av våra påpekanden?
- Vad kvarstår att åtgärda?
- Finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning?

Vår samlade revisionella bedömning är att miljö- och hälsoskyddsnämnden, teknik- och fastighetsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, samt utbildningsnämnden delvis vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån revisionsrapporternas rekommendationer. De allra flesta rekommendationerna är bedömda som pågående.

Vi vill från den uppföljande granskningen särskilt lyfta fram vikten av att teknik- och fastighetsnämnden tillser att ett ändamålsenligt fastighetssystem kommer på plats. Detta utgör en viktig grund för ett adekvat arbete med fastighetsunderhåll, samt att fullt ut kunna realisera rekommendationerna i övrigt. Vi gör bedömningen att det finns behov av att träffa teknik- och fastighetsnämnden under år 2023 för att stämma av hur arbetet fortskrider med att realisera rekommendationerna.

Vidare vill vi från granskningen av intrångsskydd och IT-säkerhet särskilt lyfta fram rekommendationen om att utbilda systemförvaltarna och att upprätta guide för att ställa krav mot leverantören avseende kontroll att avtalade rutiner uppfylls som exempelvis backup, restore, spårbarhet och intrångstest. För denna rekommendation hänvisas av förvaltningarna till behov av ett centralt stöd och vi gör bedömningen att det finns behov av att träffa kommunens centrala IT-funktion för att följa upp hur arbetet på central nivå sker med denna fråga, samt i övrigt hur funktionen arbetar med att ge stöd inom området intrångsskydd och IT-säkerhet till kommunens förvaltningar.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund.....	3
Syfte och revisionsfrågor.....	3
Revisionskriterier.....	3
Avgränsning	3
Metod.....	3
Granskningsresultat	5
Granskning av tillsynsverksamheten	5
Iakttagelser	5
Bedömning.....	7
Granskning av underhåll avseende fastigheter och anläggningar.....	7
Iakttagelser	7
Bedömning.....	11
Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet i verksamhetssystem - <i>Vård- och omsorgsnämnden</i>	11
Iakttagelser	11
Bedömning.....	14
Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet i verksamhetssystem - <i>Socialnämnden</i>	14
Iakttagelser	14
Bedömning.....	18
Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet i verksamhetssystem - <i>Utbildningsnämnden</i>	18
Iakttagelser	18
Bedömning.....	22
Samlad bedömning	22

Inledning

Bakgrund

Revisionsprocessen kan delas in i följande delar: planering, genomförande och uppföljning. Den sista delen av revisionsprocessen är viktig för att säkerställa att genomförd revision får önskad effekt, dvs. att lämnade rekommendationer beaktas.

Syfte och revisionsfrågor

Uppföljningen syftar till att följa upp tidigare granskningar med avseende på nedanstående revisionsfrågor:

- Vad har åtgärdats av våra påpekanden?
- Vad kvarstår att åtgärda?
- Finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning?

Följande granskningar har valts ut för att följas upp under 2022 inom ramen för denna granskning:

- Granskning av tillsynsverksamheten (2020)
- Granskning av fastighetsunderhåll (2020)
- Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet (2020)

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

Kontrollmål och revisionskriterier är utarbetade för de ursprungliga granskningarna som är föremål för uppföljning.

Avgränsning

Avgränsning görs till tidigare genomförda granskningar enligt ovanstående.

Metod

För respektive revisionsgranskning har revisorernas skrivelse, granskat organs yttrande över rapporten och sammanträdesprotokoll från när rapporten behandlades inhämtats. Vidare har inhämtats skriftliga beskrivningar från berörda förvaltningar gällande vilka förändringar som genomförts sedan respektive granskning genomfördes. De skriftliga underlagen från förvaltningarna har kompletterats med samtal/intervjuer.

Resultatet av uppföljningen av respektive granskning redovisas med status enligt följande:

- Rött = Rekommendationen har inte åtgärdats sedan tidigare granskning, vilket medför att relaterad risk och rekommendation kvarstår.

- Gult = Aktiviteter och åtgärder finns planerade eller är under genomförande, dock kvarstår risken då åtgärderna ännu inte är på plats.
- Grönt = Åtgärder och aktiviteter för att begränsa risken har implementerats och underlag har granskats, vilket säkerställer operativ effektivitet i kontrollen.

Granskningsresultat

Granskning av tillsynsverksamheten

laktagelser

Sammanfattande bedömning vid 2020 års granskning

Utifrån genomförd granskning är vår revisionella bedömning att miljö- och hälsoskyddsnämnden inte helt bedriver tillsynsverksamheten på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Av revisorernas missiv framgår att rapporten översändes till miljö- och hälsoskyddsnämnden för besvarande. Vi kan inte se att något svar på rapporten har behandlats av nämnden.

Uppföljande granskning

Rekommendation och nämndens svar	Status vid uppföljning
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att nämnden säkerställer att basbehovet av tillsyn framgår tydligt av tillsynsplanerna alternativt verksamhetsplanen. Basbehovet är summan av styrd tillsyn och händelsestyrd tillsyn, som nämnden alltid måste ha resurser för att kunna utföra. Detta behov flyttas över direkt från behovsutredningen till tillsynsplanen.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p>Det saknas svar från nämnden.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Nuvarande behovsutredning har tagits fram för perioden 2021-2023. Av behovsutredningen framgår nämndens behov av styrd tillsyn, behovsprioriterad tillsyn, händelsestyrd tillsyn och skattefinansierad tillsyn för perioden, jämte förvaltningens tillgängliga resurser. Verksamhets- och tillsynsplanen upprättas utifrån behovsutredningen.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>I behovsutredningen har tydliggjorts tillgängliga resurser. Förvaltningen menar att detta utgör en tillräcklig koppling mellan behovsutredningen och tillsynsplanerna. Vi anser dock att det utifrån rekommendationen finns utrymme för att tydliggöra kopplingen mellan behovsutredningen och hur tillsynsplanen möter behoven.</p>

<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att nämnden säkerställer att tillsynsplanerna omfattar samma tidsperiod som behovsutredningen, det vill säga tre år, men är detaljerad och specificerad för ett år i taget. All planerad återkommande tillsyn som nämnden bestämde i behovsutredningen ska synas i tillsynsplanen.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p>Det saknas svar från nämnden.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Nämndens verksamhets- och tillsynsplan gäller för ett år i taget och det finns koppling till nu gällande behovsutredning. Behovsutredningen grundar sig i resursbehovet utifrån kommande tre års tillsyn. Någon treårig tillsynsplan utifrån behovsutredningen har ej tagit fram. Förvaltningen delar inte uppfattningen om behov av en treårig tillsynsplan. I behovsutredningen har en bedömning gjorts av tillgängliga resurser över treårsperioden i förhållande till det behov av tillsyn som lyfts fram.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Någon treårig tillsynsplan tillämpas ej. Förvaltningen delar inte uppfattningen avseende behovet att ta fram en sådan. I behovsutredningen har dock tillgängliga resurser lyfts fram gentemot vart och ett av åren.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att nämnden beslutar om verksamhetsplanen, eftersom det är nämnden som ska avsätta resurser för den tillsyn som ska ske.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p>Det saknas svar från nämnden.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Nämnden beslutar årligen om verksamhets- och tillsynsplan och tar även beslut om en omprioritering behöver göras.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Bedömningen är att inget kvarstår att åtgärda.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att nämnden säkerställer att den återrapportering som erhålls inkluderar även resultatet av den oplanerade tillsynen samt verksamhetsplanen.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>I samband med tertial 1, 2 och 3 till nämnden sker uppföljning utifrån verksamhets- och tillsynsplan med genomförd tillsyn.</p>

<p><i>Nämndens svar:</i></p> <p>Det saknas svar från nämnden.</p>	<p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Bedömningen är att inget kvarstår att åtgärda.</p> <p></p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att nämnden säkerställer att den erhåller återrapportering gällande överklagade ärenden samt utfall i nästa instans. Detta i syfte att kunna arbeta riktat för att säkerställa rättssäkerhet i myndighetsutövningen.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p>Det saknas svar från nämnden.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Samtliga överinstansers avgöranden delges nämnden vid varje sammanträde. Separat redovisning görs av överinstansernas ärenden som är principiella och de som nämnden är intresserad av att få redovisade.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Bedömningen är att inget kvarstår att åtgärda.</p> <p></p>

Bedömning

Vår bedömning är att revisionsrapportens rekommendationer delvis är hanterade. Nämnden fattar årligen beslut om verksamhets- och tillsynsplan. Återkopplingen till nämnden avseende genomförd tillsyn och överinstansers avgöranden har stärkts. Rekommendationen att transparensen kan förbättras mellan resursplanen och verksamhets- och tillsynsplan kvarstår.

Utifrån den uppföljande granskningens resultat gör vi bedömningen att det inte finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning.

Granskning av underhåll avseende fastigheter och anläggningar

lakttagelser

Sammanfattande bedömning vid 2020 års granskning

Efter genomförd granskning är vår bedömning att teknik- och fastighetsnämndens styrning och kontroll avseende underhåll av kommunens fastigheter och anläggningar ej är tillräcklig eller ändamålsenlig ur ekonomisk och verksamhetsmässig synvinkel.

Revisorerna betonade i missivet att de ser allvarligt på de brister som redovisas i rapporten. Utifrån uppsiktsplikten inhämtade revisorerna även svar från kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen och nämnden lämnade ett samordnat svar till revisorerna.

Redan föregående år genomfördes en uppföljning av denna granskning. Bedömningen var då att revisionsrapporten delvis hade resulterat i åtgärder, men att det fanns ett fortsatt behov av att åtgärder vidtas gällande strategiska styrdokument och rutiner.

Uppföljande granskning

Rekommendation och nämndens svar	Status vid uppföljning
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>För att säkerställa tillräcklig styrning och kontroll avseende fastigheter bör styrdokument såsom fastighetsstrategi och underhållsstrategi arbetas fram.</p> <p><i>KS och nämndens svar:</i></p> <p><i>Kommunstyrelsen och teknik- och fastighetsnämnden stödjer denna rekommendation. Teknik- och fastighetsförvaltningen kommer i samband med omorganisation under 2021 se över vilka styrdokument som behöver uppdateras eller tas fram och där är fastighetsstrategi och underhållsstrategi viktiga dokument där arbete kommer påbörjas under 2021. Såväl fastighetsstrategi som underhållsstrategi bör utgå från kommunens framtida lokalbehov, varför de långsiktiga lokalbehovsplanerna från verksamhetsförvaltningarna är väsentliga underlag.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>En första generell fastighetsstrategi påbörjades i samarbete med kommunledningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen under år 2021 och lyftes till kommunledningsgruppen. Ett omtag har nyligen skett med vidareutveckling av fastighetsstrategin i samarbete med kommunstyrelseförvaltningen (tidigare KLF) och samhällsbyggnadsförvaltningen.</p> <p>Avseende underhållsstrategi har en översiktlig inventering av byggnadsbeståndets skick skett under 2020-2021. Denna resulterade i omfattande behov av åtgärder, där en stor andel av fastigheterna har byggnadsdelar och installationer som sedan lång tid tillbaka passerat sin tekniska livslängd.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Arbetet med fastighetsstrategin pågår och beräknas vara klar under 2023.</p> <p>Det saknas ännu en underhållsstrategi. Denna påverkas av de ekonomiska förutsättningarna kopplat till behovet.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>För att säkerställa korrekt uppföljning och analys av underhållskostnader rekommenderar vi att även</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Kommunstyrelseförvaltningen har inför 2023 beslutat om en timpenning till grund för bokföring i investerings- och reinvesteringsprojekt. En mall för rapportering har tagits</p>

<p>personalkostnader bokförs på objektsnivå.</p> <p><i>KS och nämndens svar:</i></p> <p><i>En arbetsgrupp med ledning av investeringscontroller på kommunledningsförvaltningen har påbörjat ett arbete med att ta fram rutiner och ett enhetligt arbetssätt för aktivering av egen arbetad tid i kommunens samtliga investeringsprojekt enligt gällande redovisningsregler. I detta arbete kommer även reinvesteringar och övriga investeringsprojekt som avser underhåll att ingå. I och med att omfördelningar kommer att behöva ske mellan investerings- och driftbudget är tidplan för implementering anpassad efter processen för Mål och budget. Arbeta kommer att ske under 2021 och i början av 2022 för att presenteras i samband med förutsättningarna till Mål och budget 2023. Teknik- och fastighetsförvaltningen följer framtagandet av dessa rutiner och deltar vid behov för att tillskapa effektiva tidsredovisningsrutiner.</i></p>	<p>fram och teknik- och fastighetsförvaltningens projektcontroller.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Rutinen har ännu ej tillämpats (mars 2023). Tillämpning av rutinen kommer att ske inom kort.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>I samband med den pågående statusbesiktningen av fastigheternas tillstånd och skick är det viktigt att utreda vid vilken tidpunkt åtgärder måste vidtas och därmed få kontroll över vilka kostnader fastighetsorganisationen kommer att få över tid och för att kunna fatta strategiska beslut om fastighetsbeståndet.</p> <p><i>KS och nämndens svar:</i></p> <p><i>I fastighetsbeståndets statusbesiktning som påbörjats i viss utsträckning hos teknik- och fastighetsförvaltningen kommer framtida åtgärdsbehov att bedömas.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Det finns en omfattande Excellfil över samtliga fastigheters identifierade och ackumulerade underhållsbehov. Samtliga fastigheter är graderade enligt trafikljusmodell. Röda fastigheter behöver åtgärd inom 1-3 år, gula fastigheter inom 3-5 år, gröna fastigheter inom 5-10 år, alternativt längre. Samtliga fastigheters åtgärdsbehov har kostnadsbedömts utifrån Repab:s nyckeltal för fastighetsunderhåll.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Vid föregående års uppföljande granskning angavs att ett nytt fastighetssystem som bland annat stöd för underhållsåtgärder förväntades vara i drift till maj 2022.</p>

<p><i>Under 2021 kommer ett nytt fastighetssystem att handlas upp och implementeras inför verksamhetsåret 2022, i det systemet ska möjligheter skapas för att kunna planera, följa upp och få bättre kontroll på kommande underhållsåtgärder.</i></p>	<p>Ett fastighetssystem är ännu inte i drift för detta ändamål, vilket ligger till grund för bedömningen "gult". (Se även under nedanstående).</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>Säkerställ att det finns ändamåls-enliga rutiner för hur drift- och underhållsinformation ska dokumenteras och följas upp.</p> <p><i>KS och nämndens svar:</i> Teknik- och fastighetsförvaltningen kommer i samband med upphandling av nytt fastighetssystem se över rutiner och dokumentation för drift- och under-hållsinformation. Arbete kommer att påbörjas när det nya fastighetssystemet är implementerat vilket enligt plan sker under senare delen av under 2021.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Ett omfattande arbete har genomförts för att identifiera fastigheternas status med dess olika komponenter. All besiktningspliktig utrustning har identifierats och rullande besikningsschema upprättats.</p> <p>Rutiner för arbetet är framtagna och arbetet bedrivs systematiskt.</p> <p>Dock saknas fortfarande ett ändamålsenligt systemstöd i form av fastighetssystem. Information återfinns i Excell-dokument.</p> <p>Upphandlingen och implementering av nytt fastighetssystem har pågått under år 2021 och 2022. Arbetet med systemet avbröts i ett sent skede då leverantören inte kunde uppfylla nödvändiga säkerhetskrav. En ny upphandlingsprocess har nu påbörjats.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Det kvarstår att upphandla ett ändamålsenligt systemstöd i form av fastighetssystem. Detta ligger till grund för bedömningen "gult". Ett Excellbaserat underlag är sårbart och ger en sämre intern kontroll.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>Ta fram nyckeltal för styrning och uppföljningen av underhållsarbetet.</p> <p><i>KS och nämndens svar:</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>En omfattande inventering av fastigheternas ytor har skett. Flertalet, dock ännu inte samtliga, byggnader är nu uppmätta och ytuppgifterna är därefter justerade. Detta</p>

<p>Kommunstyrelsen och teknik- och fastighetsnämnden stödjer denna rekommendation. Även detta kommer teknik- och fastighetsförvaltningen påbörja under 2021 delvis i samband med ny organisation men framförallt efter upphandling och implementering av nytt fastighetssystem som ska möjliggöra en god framtida nyckeltalsuppföljning.</p>	<p>arbete utgör en grund för att kunna arbeta med nyckeltal.</p> <p>Jämförelse med branschnyckeltal och Repab/Momentums rekommendationer för drift och underhåll av fastigheter pågår.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Fortsatt inventering sker av kvarvarande fastigheter som återstår att ytinventera.</p> <p>Jämförelse med andra kommuners nyckeltal för internhyror/drift- och underhållskostnader kommer att ske under 2023.</p>
--	--

Bedömning

Vår bedömning är att revisionsrapportens rekommendationer delvis är hanterade. Arbetet har med inventering av fastighetsbeståndet och dess status har kommit längre än vid föregående uppföljande granskning. Samtidigt är ett systemstöd i form av fastighetssystem nödvändigt för att fullt ut realisera rekommendationerna. Ett arbetssätt med denna typ av data i Excell är sårbart vad avser att kunna dokumentera grunddata och behov av åtgärder, samt att följa upp åtgärder, vilket ger en svagare intern kontroll inom området.

Utifrån den uppföljande granskningens resultat gör vi bedömningen att det finns behov av att träffa ansvarig nämnd under år 2023 för att stämma av hur arbetet fortskrider med att realisera rekommendationerna.

Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet i verksamhetssystem - Vård- och omsorgsnämnden

lakttagelser

Sammanfattande bedömning vid 2020 års granskning

Granskningen avsåg att bedöma om vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställt att informationshanteringen håller en tillräcklig och tillfredsställande nivå för att reducera risker för obehörig åtkomst för tre utvalda IT-system; Socialnämndens system Procapita, Utbildningsnämndens system Vklass och Vård- och omsorgsnämndens system Phoniro Care.

Efter genomförd granskning var bedömningen att det ej var säkerställt att informationshanteringen håller en tillräcklig och tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst.

I rapport och missiv riktades samtliga rekommendationer till tre nämnder med begäran om svar från respektive nämnd.

Uppföljande granskning

Rekommendation och nämndens svar	Status vid uppföljning
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>-att kommunens nämnder upprättar ett styrdokument för hur dokument löpande ska revideras och versionshanteras. Det rekommenderas även att de nämnder som saknar styrdokument för informationshantering, upprättar dessa för befintliga system.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visar att detta inte uppfylls gällande Phoniro Care. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att se över den styrdokumentation som finns om Phoniro Care och för att säkerställa att dokumentationen gällande rutiner och processer är uppdaterade och löpande revideras kommer ett kontrollmoment läggas till i internkontrollplanen.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Det uppges att till följd av pandemin har inte arbetet med att ta fram en informationshanteringsplan kunnat prioriteras fullt ut.</p> <p>Det har dock tagits fram en skriftlig rutin för Phoniro Care som är under implementering. Av rutinen framgår processen kring ansvar, behörighet och utbildning. Rutinen ska följas upp regelbundet och uppdateras vid förändring.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Det saknas ännu ett styrdokument för informationshantering, samt för hur dokument fortlöpande ska revideras och versionshanteras.</p> <p>Framtagen rutin för hantering av systemet kommer att implementeras i berörda verksamheter under våren 2023.</p> <p>Av svaret framgick att rutiner och processer inom området skulle omfattas av nämndens internkontrollplan. Så har inte varit fallet.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att man säkerställer att kommunens varje användare har genomgått utbildning i systemet och det görs löpande åtminstone 1 gång om året.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>För att säkerställa att alla berörda användare har kunskap i systemet framgår i framtagna rutin att närmaste chef ansvarar för att följa upp att medarbetare använder systemet på</p>

<p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visade att detta var delvis uppfyllt för Phoniro Care men att det inte finns rutiner för uppföljning. Användare får inte behörighet till systemet utan genomgången utbildning. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att fram rutiner för uppföljning.</i></p>	<p>ett korrekt sätt. I och med att medarbetare inte får tillgång till systemet utan genomgången utbildning bedöms inget behov av årlig utbildning om inget annat framgår vid chefens uppföljning. I dessa fall erbjuds utbildning på nytt enligt rutinen.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Bedömningen är att inget kvarstår att åtgärda.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att Botkyrka utbildar systemförvaltarna och upprättar en guide för hur de rutinmässigt kan ställa krav mot leverantören för att kontrollera att avtalade rutiner uppfylls som t.ex. backup, restore, spårbarhet och intrångstester.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visar att det finns bra rutiner hos leverantören men det finns en kompetensbrist på förvaltningen och hos systemförvaltare över vilka krav som behöver ställas mot leverantören.</i></p> <p><i>Det pågår ett förändringsarbete inom kommunen för att övergå till leverantörsstyrning som innebär att IT-enheten, där den tekniska kompetensen finns, får ansvar i att stötta förvaltningarna i att ställa krav på leverantörerna. Rutiner kommer tas fram tillsammans med IT-enheten för att säkerställa att intrång- och säkerhetstester genomförs regelbundet. Implementering av det nya arbetssättet mellan förvaltningarna och IT-enheten kommer ske under hösten 2020.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Den återkoppling som förvaltningen fått från central IT-funktion (Digital utveckling) gällande arbetet med leverantörsstyrning är att ett arbete påbörjats med att ta fram en strategi och principer kopplat till styrningsfrågan. Än så länge saknas en samverkansmodell, ramverk och roller, men målet är att ha leverantörsstyrning på plats under 2023 för att kunna hantera frågor kring backup, restore, spårbarhet och intrångstester.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Som framgår av ovanstående är åtgärder utifrån rekommendationen för närvarande ett pågående arbete.</p>

<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>-att förvaltningen dokumenterar beroendet mellan systemet och stödsystemen, för att uppmärksamma eventuella sårbarheter i behörighetshanteringen, så att en säker behörighetskontroll kan säkerställas.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visar att förvaltningen saknar dokumenterade rutiner för behörighetskontroll. Det finns en hel del rutiner på förvaltningen kring behörighetskontroll och det pågår ett arbete med att ta fram en riktlinje för behörigheter som beräknas vara klar 2020-12-01. Förvaltningen kommer även ta fram rutiner för uppföljning av behörighetskontroll.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Det uppges att arbetet till följd av pandemin försenats, men en riktlinje för behörighet i system är nu framtagen och kommer under våren förankras inom förvaltningen. Det finns inget beroende mellan Phoniro Care och stödsystem som påverkar behörighetshanteringen.</p> <p>Det finns i praktiken ett arbetssätt för behörighetskontroll.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Det kvarstår att implementera framtagen riktlinje och att dokumentera den rutin som tillämpas. Det uppges att detta arbete kommer att slutföras under våren 2023</p>
---	--

Bedömning

Vår bedömning är att revisionsrapportens rekommendationer delvis är hanterade. För vissa dokument kvarstår att ta fram dessa, medan det för andra dokument kvarstår ett implementeringsarbete. Gällande arbetet med att rutinemässigt kunna ställa krav mot leverantören för att kontrollera att avtalade rutiner uppfylls som exempelvis backup, restore, spårbarhet och intrångstester, hänvisas av förvaltningen till ett kommungemensamt arbete på för kommunen central IT-nivå.

Utifrån den uppföljande granskningens resultat gör vi bedömningen att det inte finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning. Däremot att träffa kommunens centrala IT-funktion för att följa upp hur arbetet på central nivå sker för att säkerställa kontroll och uppföljning av systemleverantörer, samt i övrigt hur funktionen arbetar med att ge stöd inom området intrångsskydd och IT-säkerhet till kommunens förvaltningar.

Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet i verksamhetssystem - Socialnämnden

lakttagelser

Sammanfattande bedömning vid 2020 års granskning

Granskningen avsåg att bedöma om vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställt att informationshanteringen håller en tillräcklig och tillfredsställande nivå för att reducera risker för obehörig åtkomst för tre utvalda IT-system; Socialnämndens system Procapita, Utbildningsnämndens system Vklass och Vård- och omsorgsnämndens system Phoniro Care.

Efter genomförd granskning var bedömningen att det ej var säkerställt att informationshanteringen håller en tillräcklig och tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst.

I rapport och missiv riktades samtliga rekommendationer till tre nämnder med begäran om svar från respektive nämnd.

Uppföljande granskning

Rekommendation och nämndens svar	Status vid uppföljning
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>-att kommunens nämnder upprättar ett styrdokument för hur dokument löpande ska revideras och versionshanteras. Det rekommenderas även att de nämnder som saknar styrdokument för informationshantering, upprättar dessa för befintliga system.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visar att detta är delvis uppfyllt gällande Procapita. Socialförvaltningen har en informationshanteringsplan som beskriver hur information övergripande ska hanteras i alla olika system som finns inom förvaltningen. Det finns också en mängd styrdokument och enhetsanpassade guider som täcker in större delen av hanteringen/handläggningen i Procapita. Det som saknats tidigare är att visa att dokumentation uppdateras kontinuerligt och versionshanteras. Alla ändringar i dokument och riktlinjer har nu börjat versionhanteras för att leva upp till rekommendationen. För att säkerställa att dokumentationen</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>En ny och uppdaterad informationshanteringsplan togs fram augusti 2022. Den är mer tydlig och mer omfattande än tidigare.</p> <p>Alla styrdokument och riktlinjer versionshanteras men det saknas fortfarande ett övergripande styrdokument som beskriver detta.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Ett övergripande styrdokument kommer inom kort att tas fram vad avser hur dokument löpande ska revideras och versionshanteras.</p> <p>Av svaret framgick att rutiner och processer inom området skulle omfattas av nämndens internkontrollplan. Så har inte varit fallet.</p>

<p><i>gällande rutiner och processer är uppdaterade och löpande revideras enligt god praxis föreslås det läggas som kontrollmoment i internkontrollplanen att se över och uppdatera all dokumentation gällande informationshantering i Procapita.</i></p>	
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att man säkerställer att kommunens varje användare har genomgått utbildning i systemet och det görs löpande åtminstone 1 gång om året.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visade att detta var delvis uppfyllt för Procapita men att det saknades kontroll över att nya handläggare tagit del av den utbildning och information som finns gällande informationssäkerhet. Åtgärd för detta är redan genomförd i och med det sedan sommaren är etablerad rutin att skicka en digital nanoutbildning till alla nya medarbetare som de måste genomföra innan de får tillgång och kan arbeta i Procapita. Utbildningen tar bland annat upp en del säkerhetsrelaterade element, som regler för inloggning och sekretess. Systemförvaltare kontrollerar sedan tekniskt att medarbetaren har genomgått utbildningen, och hur lång tid det tog, innan behörigheten slås på. Ett samarbete mellan systemförvaltare av Procapita och förvaltningens dataskyddsbud har påbörjats för att med stöd av ett årshjul följa upp att alla användare har tillräcklig information för att på ett säkert sätt arbeta i systemet.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Alla nya medarbetare genomgår en obligatorisk digital utbildning som tar upp bland annat informationssäkerhet och regler för sekretess och loggning. Utbildningen är en förutsättning för tillgång till systemet. (Sammanfaller med nämndens tidigare svar om redan genomförd åtgärd).</p> <p>Det finns en plan att ta fram ytterligare en obligatorisk Nanoutbildning riktad till alla medarbetare inom förvaltningen en gång per år. Den ska inte specifikt handla om systemet Procapita utan ta upp generell informations-säkerhet. Planen är att utbildningen ska bli klar till sommaren.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Bedömningen är att inget kvarstår att åtgärda.</p> <p>Att utveckla det årshjul som beskrivs i nämndens svar har dock inte realiserats.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att Botkyrka utbildar systemförvaltarna och upprättar en guide för hur de rutinmässigt kan ställa krav mot leverantören för att kontrollera att</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Den nya modellen för leverantörsstyrning som var planerad utgick från ett större stöd från i kommunen centrala IT-enhet. Sedan nämndens svar har inte något ytterligare stöd</p>

<p>avtalade rutiner uppfylls som t.ex. backup, restore, spårbarhet och intrångstester.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visar att det finns bra rutiner hos leverantören Tieto men det finns en kompetensbrist hos förvaltningen/systemförvaltare över vilka krav som behöver ställas mot leverantören. Under våren 2020 beslutade Strategisk grupp organisationsutveckling (SGO) om en ny modell för leverantörsstyrning som utgår ifrån att IT-enheten kommer ta större ansvar i kontakten med leverantörerna och har ansvar för att framöver stödja förvaltningarna i detta arbete. Tidigare låg allt ansvar på de enskilda förvaltningarna som de facto inte besitter den tekniska kompetensen som krävs för att kunna ställa rätta krav på leverantören. Bedömningen är att det förändrade arbetssättet där IT-enheten tar större ansvar kommer leda till en kompetenshöjning hos systemförvaltarna och att adekvata krav kommer ställas på leverantören. Rutiner kommer tas fram tillsammans med IT-enheten för att säkerställa att intrång- och säkerhetstester genomförs regelbundet. Implementering av det nya arbetssättet mellan förvaltningarna och IT-enheten kommer ske under hösten 2020.</i></p>	<p>förevarit till förvaltningens systemförvaltare från den centrala IT-enheten än vad som tidigare förelåg.</p> <p>Det pågår på den för kommunen centrala nivån ett arbete med hur arbetet med informationsförvaltning ska ske på ett mer strukturerat sätt, samt att samordna detta med frågor kring systemförvaltning samt informationssäkerhet. På den centrala nivån har även i ny organisation arbetats fram med nya roller inom kommunstyrelseförvaltningen, där förvaltningarna framöver ska erhålla stöd, bl a vad avser framöver bättre kunna kontrollera leverantörerna av system.</p> <p>I samband med systemupphandling under år 2022 har dock stöd erhållits i samband med arbetet med KLASSA systemet.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Det har kommunicerats att förvaltningarna kommer få ett centralt stöd i frågorna, men inte närmare hur eller när i tiden detta ska ske.</p> <p>Inom förvaltningen kommer tjänsteperson att genomgå särskild utbildning inom området under våren 2023 för att stärka förvaltningens egna kompetens, bl a i relation till systemleverantören.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>PwC rekommenderar att förvaltningen dokumenterar beroendet mellan systemet och stödsystemen, för att uppmärksamma eventuella sårbarheter i behörighetshanteringen,</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Det uppges att det inte finns något tekniskt beroende mellan stödsystemen och Procapita, utan manuell hantering av användare.</p>

<p>så att en säker behörighetskontroll kan säkerställas.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p>Det framgår i revisionen att det finns bra rutiner för att se till att ingen obehörig har tillgång till information i Procapita som den inte har rätt till. Till exempel finns samarbete med Lönekontoret som varje månad skickar listor på de som avslutat sin anställning och dokumentation som visar alla anställdas roller och behörigheter. En planerad åtgärd är att sammanställa de rutiner som finns till ett och samma dokument så att det blir tydligare. Det finns också behov att dokumentera och implementera rutin för hur det går till när en anställd byter enhet, och behöver få ny behörighet, eftersom detta ofta missas att anmälas från närmaste chef till systemförvaltare. Åtgärderna är planerade att vara genomförda till den sista november 2020.</p>	<p>Förändringar har skett sedan granskningen. Det skickas inte längre listor från lönekontoret, utan förvaltningen tar själva månatligen ut dessa. Dessa listor ligger till grund för att i vid förändringar i anställningsförhållande ta bort behörighet. För nya behörigheter finns särskilt framtaget beställningsformulär.</p> <p>Rutiner har tagits fram som huvudsakligen ligger i linje med nämndens svar.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Bedömningen är att inget kvarstår att åtgärda.</p>
--	---

Bedömning

Vår bedömning är att revisionsrapportens rekommendationer delvis är hanterade. Styrande dokument och rutiner är till stora delar på plats. Gällande arbetet med att rutinmässigt kunna ställa krav mot leverantören för att kontrollera att avtalade rutiner uppfylls som exempelvis backup, restore, spårbarhet och intrångstester, hänvisas av förvaltningen till ett kommundemensamt arbete på central IT-nivå.

Utifrån den uppföljande granskningens resultat gör vi bedömningen att det inte finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning. Däremot att träffa kommunens centrala IT-funktion för att följa upp hur arbetet på central nivå sker för att säkerställa kontroll och uppföljning av systemleverantörer, samt i övrigt hur funktionen arbetar med att ge stöd inom området intrångsskydd och IT-säkerhet till kommunens förvaltningar.

Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet i verksamhetssystem - Utbildningsnämnden

lakttagelser

Sammanfattande bedömning vid 2020 års granskning

Granskningen avsåg att bedöma om vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställt att informationshanteringen håller en tillräcklig och

tillfredsställande nivå för att reducera risker för obehörig åtkomst för tre utvalda IT-system; Socialnämndens system Procapita, Utbildningsnämndens system Vklass och Vård- och omsorgsnämndens system Phoniro Care.

Efter genomförd granskning var bedömningen att det ej var säkerställt att informationshanteringen håller en tillräcklig och tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst.

I rapport och missiv riktades samtliga rekommendationer till tre nämnder med begäran om svar från respektive nämnd.

Uppföljande granskning

Rekommendation och nämndens svar	Status vid uppföljning
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>-att kommunens nämnder upprättar ett styrdokument för hur dokument löpande ska revideras och versionshanteras. Det rekommenderas även att de nämnder som saknar styrdokument för informationshantering, upprättar dessa för befintliga system.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Utbildningsförvaltningen håller på med upprättandet av en ny informationshanteringsplan som beräknas vara färdigställd under hösten 2020. Informationshanteringsplanen omfattar bland annat vem som är ansvarig för olika typer av information samt hur denna ska hanteras. Nu gällande dokumenthanteringsplan är inte fullt uppdaterad och innehåller vissa brister. Utbildningsnämnden gör bedömningen att den nya informationshanteringsplanen som ersätter dokumenthanteringsplanen kommer att motsvara revisorernas rekommendation.</i></p> <p><i>Utöver informationshanteringsplanen har utbildningsförvaltningen genomfört en ny klassning av</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Förvaltningen har tagit fram en informationshanteringsplan. Planen är dock inte antagen i nämnd på grund av att kommunstyrelseförvaltningen inte är klara med de kommungemensamma riktlinjerna. Den preliminära tidplanen är att KSF ska behandla ärendet under våren 2023.</p> <p>När riktlinjerna blir antagna kan informationssäkerhetsplanen antas i utbildningsnämnden.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Se ovanstående.</p>

<p>systemet med hjälp av självskattningsverktyget KLASSA och kommer revidera handlingsplanen utefter den nya bedömningen. Förvaltningen kommer varje år att revidera handlingsplanen för att säkerställa att befintliga system bibehåller den säkerhet som krävs. Handlingsplanen kommer att implementeras fullt ut i det nya upphandlade systemet.</p>	
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att man säkerställer att kommunens varje användare har genomgått utbildning i systemet och det görs löpande åtminstone 1 gång om året.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Utbildningsförvaltningen anordnar årligen utbildningar för alla anställda som använder Vklass. Utbildningen innehåller för närvarande inte perspektivet informationssäkerhet och upplägget för utbildningen kommer därför att revideras. Från och med nu kommer utbildningen att omfatta informationssäkerhet. Förvaltningen kommer även att ta fram en webbaserad utbildning för befintlig personal i utbildningsförvaltningen. Utbildningen kommer att finnas tillgänglig nästa läsår. På så sätt kan förvaltningen säkerställa att alla som arbetar i Vklass och kommunens övriga system har fått nödvändig utbildning kring IT-säkerhet.</i></p> <p><i>Med anledning av att Botkyrka kommuns inloggning används i många system, bland annat Vklass, önskar utbildningsnämnden att informationssäkerhetsutbildningar på sikt anordnas centralt av kommunledningsförvaltningen då konton är kommungemensamt.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Utbildningsförvaltningen uppger att kommunens anställda erbjuds utbildning regelbundet en ggr per år, samt skraddarsyr utbildning efter behov och förfrågan. Utbildningen är dock inte obligatorisk. Det som lyfts fram i utbildningen är användarorienterad information och saknar allmän information om informationssäkerhet.</p> <p>Förvaltningen lyfter fram att de anser att ansvaret för informationssäkerhetsperspektivet ligger på KSF eftersom det är ett kommunövergripande behov.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Det saknas en utbildning motsvarande den som framgår av rekommendation och nämndens svar.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p>

<p>- att Botkyrka utbildar systemförvaltarna och upprättar en guide för hur de rutinmässigt kan ställa krav mot leverantören för att kontrollera att avtalade rutiner uppfylls som t.ex. backup, restore, spårbarhet och intrångstester.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Utbildningsförvaltningen har regelbundna samverkansmöten med leverantören där informationssäkerhet kommer att vara en stående punkt på dagordningen. Utbildningsförvaltningen har också tagit hjälp av kommunens informationssäkerhetsansvarig för att förbättra rutiner och höja kunskapen om informationssäkerhet inom utbildningsförvaltningen.</i></p> <p><i>Kompletta riktlinjer och processer avseende rutiner för till exempel backup, restore, spårbarhet och intrångstester kommer att upprättas för den nya lärplattformen. Detta är en viktig del i kravställningen inför kommande upphandling.</i></p>	<p>Upphandling har helt nyligen genomförts, där kommunens gemensamma grund för att arbeta med KLASSA har tillämpats.</p> <p>Bedömningen är att det inom förvaltningen saknas krav för att möta rekommendationen vad avser kontroll av leverantör. I detta avseende hänvisas till en för kommunen central samverkan.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Ett arbete sker på central nivå för att kunna möta rekommendationen och utgöra ett stöd i hela organisationen.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>PwC rekommenderar att förvaltningen dokumenterar beroendet mellan systemet och stödsystemen, för att uppmärksamma eventuella sårbarheter i behörighetshanteringen, så att en säker behörighetskontroll kan säkerställas.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Utbildningsförvaltningen har gjort en dokumentation för behörighetshantering i Vklass och det kan konstateras att systemet har vissa brister. Idag finns det endast ett fåtal behörighetsroller vilket ger begränsade möjligheter till behörighetsstyrning. Inför kommande</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>En generell lista över förvaltningens verksamhetssystem och dess olika beroenden har uppförts varav Vklass är en komponent. Målet är att kartlägga flöden av data och synliggöra säkerhetsbrister. Projektet går ut på att kartlägga systemberoenden.</p> <p>För behörigheter finns rutiner som styrs av delegation och system.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Se ovanstående.</p>

upphandling är behörighetsstyrningen en viktig del i kravställningen som förvaltningen får ut med hjälp av självskattningsverktyget KLASSA. Nya rutiner och processer kommer att dokumenteras kring behörighetskontroller i det nya systemet.

Bedömning

Vår bedömning är att revisionsrapportens rekommendationer delvis är hanterade. Styrande dokument och rutiner är delvis på plats, men det saknas fortfarande en obligatorisk utbildning i informationssäkerhet för tillgång till systemet. Gällande arbetet med att rutinmässigt kunna ställa krav mot leverantören för att kontrollera att avtalade rutiner uppfylls som exempelvis backup, restore, spårbarhet och intrångstester, hänvisas från förvaltningen till ett kommungemensamt arbete på central IT-nivå.

Utifrån den uppföljande granskningens resultat gör vi bedömningen att det inte finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning. Däremot att träffa kommunens centrala IT-funktion för att följa upp hur arbetet på central nivå sker för att säkerställa kontroll och uppföljning av systemleverantörer, samt i övrigt hur funktionen arbetar med att ge stöd inom området intrångsskydd och IT-säkerhet till kommunens förvaltningar.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört uppföljande granskning på av under år 2020 genomförda granskningar; Granskning av tillsynsverksamheten (miljö- och hälsoskyddsnämnden), Granskning av fastighetsunderhåll (teknik- och fastighetsnämnden) och Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet (vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, samt utbildningsnämnden).

Uppföljningen har syftat till att följa upp tidigare granskningar med avseende på nedanstående revisionsfrågorna:

- Vad har åtgärdats av våra påpekanden?
- Vad kvarstår att åtgärda?
- Finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning?

Vår samlade revisionella bedömning är att miljö- och hälsoskyddsnämnden, teknik- och fastighetsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, samt utbildningsnämnden delvis vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån revisionsrapporternas rekommendationer. De allra flesta rekommendationerna är bedömda som pågående.

Vi vill från den uppföljande granskningen särskilt lyfta fram vikten av att teknik- och fastighetsnämnden tillser att ett ändamålsenligt fastighetssystem kommer på plats. Detta utgör en viktig grund för ett adekvat arbete med fastighetsunderhåll, samt att fullt ut kunna realisera rekommendationerna i övrigt. Vi gör bedömningen att det finns behov av att träffa teknik- och fastighetsnämnden under år 2023 för att stämma av hur arbetet fortskrider med att realisera rekommendationerna.

Vidare vill vi från granskningen av intrångsskydd och IT-säkerhet särskilt lyfta fram rekommendationen om att utbilda systemförvaltarna och att upprätta guide för att ställa krav mot leverantören avseende kontroll att avtalade rutiner uppfylls som exempelvis backup, restore, spårbarhet och intrångstest. För denna rekommendation hänvisas av förvaltningarna till behov av ett centralt stöd och vi gör bedömningen att det finns behov av att träffa kommunens centrala IT-funktion för att följa upp hur arbetet på central nivå sker med denna fråga, samt i övrigt hur funktionen arbetar med att ge stöd inom området intrångsskydd och IT-säkerhet till kommunens förvaltningar.

2022-04-11

Rebecka Hansson

Jörn Wahlroth

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Botkyrka kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Teknik- och fastighetsnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Socialnämnden
Utbildningsnämnden

Uppföljning av tidigare genomförda granskningar

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en uppföljning av tidigare genomförda granskningar. Följande granskningar har valts ut för uppföljning:

- Granskning av tillsynsverksamheten (miljö- och hälsoskyddsnämnden)
- Granskning av fastighetsunderhåll (teknik- och fastighetsnämnden)
- Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet (vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden samt utbildningsnämnden)

Utifrån uppföljning av dessa tre tidigare granskningar, med totalt 22 rekommendationer, kan vi konstatera följande:

- 6 rekommendationer bedöms vara åtgärdade (gröna)
- 15 rekommendationer bedöms vara delvis åtgärdade, dvs arbete pågår (gula)
- 1 rekommendation bedöms inte vara åtgärdade (röda)

Vår samlade revisionella bedömning är att miljö- och hälsoskyddsnämnden, teknik- och fastighetsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, samt utbildningsnämnden delvis vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån revisionsrapporternas rekommendationer. De allra flesta rekommendationerna är bedömda som pågående.

Vi vill från den uppföljande granskningen särskilt lyfta fram vikten av att teknik- och fastighetsnämnden tillser att ett ändamålsenligt fastighetssystem kommer på plats. Detta utgör en viktig grund för ett adekvat arbete med fastighetsunderhåll, samt att fullt ut kunna realisera rekommendationerna i övrigt. Vi gör bedömningen att det finns behov av att träffa teknik- och fastighetsnämnden under år 2023 för att stämma av hur arbetet fortskrider med att realisera rekommendationerna.

Vidare vill vi från granskningen av intrångsskydd och IT-säkerhet särskilt lyfta fram rekommendationen om att utbilda systemförvaltarna och att upprätta guide för att ställa krav mot leverantören avseende kontroll att avtalade rutiner uppfylls som exempelvis backup, restore, spårbarhet och intrångstest. För denna rekommendation hänvisas av förvaltningarna till behov av ett centralt stöd och vi gör bedömningen att det finns behov av att träffa kommunens centrala IT-funktion för att följa upp hur arbetet på central nivå sker med denna fråga, samt i övrigt hur funktionen arbetar med att ge stöd inom området intrångsskydd och IT-säkerhet till kommunens förvaltningar.

Revisorerna emotser miljö- och hälsoskyddsnämnden, teknik- och fastighetsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden samt utbildningsnämnden yttrande med förslag till åtgärder för de rekommendationer som ännu inte fullt ut hanterats senast 2023-08-20. Kvarstående rekommendationer är markerade som gula i bifogad rapport.

För kommunens revisorer

Lennart Lindström
Ordförande

Bengt Ericson
Vice ordförande

För kännedom
Kommunfullmäktiges presidium
Kommunledning
Politiska sekreterare

Deltagare

LENNART LINDSTRÖM Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: LENNART LINDSTRÖM

Lennart Lindström

2023-05-02 12:25:31 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

BENGT ERICSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: BENGT ERICSON

Bengt Ericson

2023-04-17 10:49:14 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

07 Sammanställning av ej verkställda beslut kvartal 3 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden antar rapporterna som sina egna och vidarebefordrar dem till berörda mottagare.

Sammanfattning

Gynnande beslut som socialnämnden fattar med stöd av 4 kap 1 § socialtjänstlagen och som inte verkställs i tid ska rapporteras in till Inspektionen för vård och omsorg. Förevarande sammanställning avser rapporteringen för kvartal tre och är därmed den tredje inrapporteringen år 2023. I sammanställningen redogörs för de beslut som tidigare har rapporterats in som ej verkställda inom tre månader samt nya beslut som inte verkställts inom tre månader mellan kvartal två 2023 och kvartal tre 2023.

Referens

Tamara Glogovac
Tamara.glogovac@botkyrka.se

Mottagare

Socialnämnden

Sammanställning av ej verkställda beslut kvartal 3 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden antar rapporterna som sina egna och vidarebefordrar dem till berörda mottagare.

Sammanfattning

Gynnande beslut som socialnämnden fattar med stöd av 4 kap 1 § socialtjänstlagen och som inte verkställs i tid ska rapporteras in till Inspektionen för vård och omsorg. Förevarande sammanställning avser rapporteringen för kvartal tre och är därmed den tredje inrapporteringen år 2023. I sammanställningen redogörs för de beslut som tidigare har rapporterats in som ej verkställda inom tre månader samt nya beslut som inte verkställts inom tre månader mellan kvartal två 2023 och kvartal tre 2023.

Ärendet

Socialnämnden är enligt 16 kap. 6 f § socialtjänstlagen (SoL) skyldig att rapportera gynnande beslut som fattats med stöd av 4 kap 1 § SoL och som ej verkställts inom tre månader. Nämnden ska även fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut till dess att beslutet är verkställt, så kallad återrapportering.

Rapportering ska ske till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), kommunens revisorer och kommunfullmäktige. Som en yttersta konsekvens av beslut som ej verkställts i tid kan IVO ansöka om utdömmande av en särskild avgift hos förvaltningsrätten. Rapporteringen av ej verkställda beslut ska ske en gång per kvartal. Identifierbara uppgifter skickas till IVO.

Inledningsvis redogörs för varför vissa typer av beslut varit mer förekommande bland de ej verkställda och hur utvecklingen sett ut under det senaste kvartalet. Därefter följer en genomgång av vad de olika rubrikerna

för rapportering innebär. Slutligen presenteras sammanställningen av de besluten som rapporterats in.

Särskilt om beslutstyper

Att ett beslut inte verkställs i tid beror i huvudregel på den enskildes situation alternativt en strukturell problematik för socialtjänsten att verkställa beslutstypen. Vid rapportering av gynnande beslut som ej har verkställts inom tre månader är det tydligt att vissa typer av beslut är mer förekommande än andra. Därav följer nedan en redovisning av vilka beslut som varit mer förkommande och bakomliggande orsaker till detta. Vidare beskrivs den utveckling som skett sedan senaste rapporteringen. Redovisningen är inte uttömmande eller heltäckande utan avser att ge en övergripande förståelse för varför vissa beslut är mer förekommande än andra.

Boendestöd

Socialförvaltningen har de senaste åren aktivt arbetat med insatsen boendestöd. Efter omorganisationen har socialsekreterarnas målgrupper utvidgats vilket har inneburit att de fått hantera mer resurskrävande grupper. Komplexiteten i övriga ärenden, samt i vissa beslut om boendestöd, har resulterat i att det tagit längre tid att verkställa beslut om boendestöd. Vidare har pandemin och nedstängningen av samhället även påverkat möjligheten att verkställa insatsen.

Under hösten 2021 var ett stort antal beslut om boendestöd ej verkställda inom tre månader. Av sammanställningen nedan av återrapporterade samt nya ej verkställda beslut blir det däremot tydligt att det har skett en positiv utveckling det senaste kvartalet. Tiden för verkställighet har i huvudregel minskat till cirka två månader. Den positiva utvecklingen kan bland annat hänföras till en förkortad ärendeprocess, ökad användning av digitala verktyg och lägre inflöde av ärenden.

Kontaktpersoner

Det har varit svårt att rekrytera tillräckligt många kompetenta kontaktpersoner lämpliga att utföra uppdragen. Under pandemin har efterfrågan av kontaktpersoner ökat eftersom andra verksamheter har stängt ned. Nu när samhället är på väg mot en återgång har efterfrågan på kontaktpersoner återigen minskat och därav har även tiden för verkställighet utvecklats i en positiv riktning under den senaste tiden.

De besluten om kontaktperson eller kontaktfamilj som inte verkställts i tid och rapporterats under kvartal 2 2023 kan främst hänföras till att de berörda enskilda har haft särskilda behov eller krav på sin kontaktperson.

Träningslägenhet

Träningslägenheter erbjuds till klienten med ett stödbehov som inte kan tillgodoseas i hemmet och där klienten inte har möjlighet att ordna bostad. Målet är att träningslägenheten ska övergå till ett förstahandskontrakt. Den processen har inte skett i lika stor omfattning som tidigare vilket inneburit att socialförvaltningen uppnått sin kvot av interna träningslägenheter. Det har resulterat i att det tagit längre tid att verkställa insatsen träningslägenhet eftersom det inte funnits tillräckligt med lägenheter till hands.

Verksamheten har arbetat aktivt med att konvertera kontrakt den senaste tiden. Det innebär att socialtjänsten framöver kommer att fördelas nya lägenheter och förhoppningsvis verkställa fler beslut i tid framöver.

Rapporteringsrubriker

Besluten som har rapporterats in har delats in under olika underrubriker. Nedan följer en kort förklaring av vad respektive rubrik betyder.

Återrapportering av beslut som har verkställts innebär beslut som har rapporterats in under tidigare återrapporteringsperioder till IVO och som nu är verkställda.

Återrapportering av beslut som avslutats utan att beslutet verkställts innebär beslut som har rapporterats in under tidigare återrapporteringsperioder till IVO och som nu är avslutade. Beslutet har inte verkställts och kommer inte att verkställas framöver.

Återrapportering av beslut som rapporterats tidigare och ännu inte verkställts innebär beslut som har rapporterats in under tidigare återrapporteringsperioder till IVO men som fortfarande inte är verkställda.

Ny rapportering av ej verkställda beslut under kvartal 4 innebär beslut som inte tidigare har rapporterats in till IVO. Besluten är ännu inte verkställda.

Sammanställning av rapporterade beslut

Återrapportering av beslut som har verkställts

Beslut om öppenvårdsverksamhet 2022-12-28 har rapporterats som ej verkställt men är verkställt nu.

Beslut om kontaktperson 2023-01-17 har rapporterats som ej verkställt men är verkställt nu.

Återrapportering av beslut som avslutats utan att beslutet verkställts

Beslut om kontaktperson 2023-01-16 har rapporterats som ej verkställt och kommer inte verkställas eftersom klienten inte har kommit till bokade möten.

Beslut om kontaktperson 2022-12-29 har rapporterats som ej verkställt och kommer inte verkställas på grund av att klienten inte har tillgodogjort sig insatsen.

Återrapportering av beslut som rapporterats tidigare och ännu inte verkställts

Det finns inga beslut att återrapportera.

Ny rapportering av ej verkställda beslut under kvartal 3

Beslut om bostad även stöd-, ungdoms-, övergångsboende, bostadsanskaffning 2023-04-13 har rapporterats som ej verkställt. Klienten har fått erbjudande om lägenhet och väntar på att flytta in.

Beslut om kontaktfamilj 2023-04-12 har rapporterats som ej verkställt. Anledningen till detta är att det inte har hittats en lämplig kontaktfamilj.

Beslut om bostad även stöd-, ungdoms-, övergångsboende, bostadsanskaffning 2023-03-22 har rapporterats som ej verkställt. Anledningen till detta är klienten väntar på en tillgänglig lägenhet.

Beslut om bostad även stöd-, ungdoms-, övergångsboende, bostadsanskaffning 2023-02-23 är ett ej verkställt beslut men som avslutas. Anledningen till detta är att klienten har återtagit ansökan.

Beslut om bostad även stöd-, ungdoms-, övergångsboende, bostadsanskaffning 2023-03-24 är ett ej verkställt beslut men som avslutas. Anledningen till detta är att klienten har återtagit ansökan för att hen flyttade från kommunen.

Beslut om kontaktperson 2023-04-13 är ett ej verkställt beslut men som avslutas. Anledningen till detta är att klienten inte är i behov av sökt bistånd eftersom klientens behov av stöd tillgodoses på annat sätt.

Expedieras till:

Förvaltningsjurist
Kommunens revisorer
Kommunfullmäktige

08 Anmälningssärenden SN/2022:00596

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen

Ärendet

Ärende som anmäls till nämnden:

Lex Sarah

Lex Sarah rapport: 2106